

MÖTLEME EUROOPA PAREMAKS

EUROOPA PARLAMENT
STRASBOURG, 9.-11. MAI

EYE2014 aruanne

ET

Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanne
Euroopa noortefoorumi kommentaarid

	<ul style="list-style-type: none">• Eessõnad lk 5• „Mõtlemine Euroopa paremaks“ EYE2014 aruanne lk 7
	I. Noorte töötus
	<ul style="list-style-type: none">• Ummikus põlvkonna uued väljavaated – Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanded lk 11• Uudsed ideed – noorte osalejate ettepanekud lk 15• Kvaliteetsed töökohad kõigile – Euroopa noortefoorumi kommentaarid lk 16
	II. Digitaalne revolutsioon
	<ul style="list-style-type: none">• Interneti tulevik – Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanded lk 19• Uudsed ideed – noorte osalejate ettepanekud lk 25• Interneti tuleviku kujundamine – Euroopa noortefoorumi kommentaarid lk 26
	III. Euroopa Liidu tulevik
	<ul style="list-style-type: none">• Kas noorem põlvkond suudab seda paremaks muuta? – Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanded lk 29• Uudsed ideed – noorte osalejate ettepanekud lk 35• Tugevam ja demokraatlikum liit – Euroopa noortefoorumi kommentaarid lk 36
	IV. Säästvus
	<ul style="list-style-type: none">• Säästev ettevõtlus ja elu – Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanded lk 39• Uudsed ideed – noorte osalejate ettepanekud lk 43• Noored kui säästlikuma Euroopa võtmeisikud – Euroopa noortefoorumi kommentaarid lk 44
	V. Euroopa väärtused
	<ul style="list-style-type: none">• Ülemaailmne partner – õiglane partner? – Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanded lk 49• Uudsed ideed – noorte osalejate ettepanekud lk 53• Osalemine, kaasatus ja noorte õigused – Euroopa noortefoorumi kommentaarid lk 54
	<ul style="list-style-type: none">• Täna mõtlemine, homme teeme: noored parema Euroopa eest lk 57• Faktid ja arvud lk 59

Euroopa Parlamendi 7. koosseisu teabevahetuse eest vastutavate asepresidentide **Anni Podimata ja Othmar Karasi eessõna**

Euroopa noorteüritus (EYE2014) oli enneolematu sündmus. Esimest korda ajaloos avas Euroopa Parlament ukсед tuhandetele noortele kogu Euroopast ja palus neil rääkida oma mõtetest Euroopa ja selle tuleviku kohta. Erandkorras pöörati rollijaotus EYE vältel ümber – parlamendiliikmed kuulasid ja mängu juhtisid noored.

Kolmepäevase ürituse tulemuseks on hulk lennukaid mõtteavaldusi, mille põhisisuks on soov muutuste ja uuenduste järele. Oleme veendunud, et neist mõtetest saavad inspiratsiooni kõik äsja ametisse valitud või tagasi valitud Euroopa Parlamendi liikmed. Usume, et viljakas dialoog alles algas ja see ei jää viimaseks Euroopa Parlamendi korraldatud Euroopa noorteürituseks – Euroopa Parlamendi uue koosseisu liikmetel tuleb nüüd juhtroll üle võtta ja jätkata arutelusid Euroopa noortega.

Euroopa Parlamendi peasekretäri **Klaus Welle eessõna**

EYE2014 õnnestus suurepäraselt. Käesoleva aruande autorid, kes kuuluvad Euroopa noorte ajakirjanikke võrgustikku, on muljetavaldavalt hästi kokku koondanud selle rikkaliku valiku mõtteavaldustest, mida kogu Euroopast pärit noortelt osalejatelt EYE nädalavahetuse jooksul kuulda võis.

EYE õnnestumises täitsid tähtsat rolli Euroopa Parlamendi poliitilised juhid, kes selle algatuse käivitasisid, Euroopa Parlamendi teenistused, kes ürituse läbi viisid, meie partnerid, suur hulk vabatahtlikke ja loomulikult osalejad ise, kes kõigis EYE sündmustes algusest lõpuni entusiastlikult kaasa löid.

Enamik isiklikult või veebi kaudu üritusel osalejaid avaldas arvamust, et EYE peaks saama korrapäraselt toimuvaks ürituseks. Euroopa Parlamendi juhtkond on seda üleskutset kuulda võtnud ja otsustanud muuta EYE tavapäraseks osaks avatud ja pidevast kahepoolsest suhtlusest Euroopa Parlamendi liikmete ja noorte vahel ning noorte eurooplaste platvormiks.

EYE avatseremooniat oodates

„Mõtlemle Euroopa paremaks“ EYE2014 aruanne

Parem Euroopa? Teise maailmasõja lõppemisest on möödunud peaaegu 70 aastat. Tänapäeva Euroopa riigid suhtuvad naabritesse lugupidavalt ja rahumeelselt ning mis veelgi tähtsam, nad on loonud ühise poliitilise süsteemi ja lõiminud selle oma ühiskondadega. Kuid kas me ei pea seda kõike liiga endastmõistetavaks? Mida mõtleb Euroopa praegune noor põlvkond Euroopa projekti tulevikust?

Euroopa noorteüritus (EYE), mille korraldas Euroopa Parlament tihedas koostöös Euroopa noortefoorumi ja üheksa muu partneriga, toimus Strasbourgis 9.–11. mail 2014. Kohtumisele kogunes üle 5500 16–30 aastase noore kõigist ELi liikmesriikidest ja kaugemaltki, et toodud küsimustele vastuseid otsida, mõtteid vahetada ja arutada, kuidas Euroopat paremaks muuta. Üritus koosnes rohkem kui 200 eri vormis kokkusaamisest, kus osales umbes 500 sõnavõtjat, arutelujuhti ja abilist, kelle seas oli ka Euroopa Parlamendi liikmeid. Tegevus koondus viie peateema ümber, milleks olid noorte töötus, digitaalne revolutsioon, Euroopa Liidu tulevik, kestlikkus ja Euroopa väärtused.

Mõttevahetuste mitmekesine vorm aitas osavõtjatel, kõnelejalatel ja EP liikmetel vabalt ja tulemusrikkalt suhelda – toimusid kuulamised, debadid, küsimuste ja vastuste voorud, seminarid ning mitmesugused rollimängud, kus osavõtjad said kehastuda EP liikmeks ja kogeda ELi tööprotsesse.

Kohtumisel Euroscola Special sai üle 600 Euroopa kooliõpilase veeta ühe päeva EP liikme rollis, esitada Euroopa tuleviku kohta küsimusi, mis neile muret teevad, töötada komisjonides, esitada ettepanekuid eri valdkondades

kodanikuaktiivsusest kuni taastuvenergia ja noorte töötuseni, hääletada mitmesugustel tundlikel teemadel EP töökeeltest kuni euro kasutuselevõtuni ja panna hääletusele ka omaenda ettepanekuid.

Uuenduslikud aruteluvormid, nagu mõttetalgud (Ideas Checks) ja mõttelaborid (Ideas Labs), pöörasid klassikalise „poliitlik räägib, publik kuulab“ rollijaotuse ümber ja panid poliitikud kuulama, milliseid mõtteid on noortel välja pakkuda. See andis noortele suurepärase võimaluse tulemuslikult kaasa töötada.

Noortelt noortele

Kuna tegemist oli noorteüritusega, oli tähtis, et noored ja noorteorganisatsioonid oleksid EYE kesksed kavandajad ja korraldajad. Algukest peale tegi Euroopa Parlament koostööd Euroopa noorteorganisatsioonide platvormi Euroopa noortefoorumiga, et noored oleksid ürituse tuumik.

Euroopa noortefoorum liitis EP üritusega eduka festivali YOIFest. YOIFest, kus „YO“ tähendab „Youth Opinion“ ehk „noorte arvamus“, on noortefoorumi iga-aastane poliitikapidu, kus poliitilised debadid, seminarid ja kohtumised on ühendatud tasuta kontsertide ning kultuuri- ja spordiüritustega.

EYE raames püstitati Euroopa parlamendi hoone ette YO!Village, mis näitas, et ka teistmoodi poliitiline aktiivsus on võimalik. YO!Festil andsid oma panuse noorteorganisatsioonid kõikjal Euroopast, samuti kodanikeühendused ja ettevõtted, kes korraldasid üritusi ja püstitasid interaktiivseid lette ning aitasid luua YO!Village'is elava ja tegusa õhkkonna. Elava muusika kontserdid, teatri- ja tsirkuseetendused toimusid kõrvuti hoogsate aruteludega mitmesugustel teemadel alates valimisea langetamisest 16. eluaastani ja lõpetades mitmekordse diskrimineerimise ning noorte töö ja noortekooperatiivide mõjuga. Kõikjal YO!Village'is toimusid mitteametlikus vormis õppeüritused, kus osavõtjad ja külastajad said teavet Euroopa protsessidest ja kampaaniatest ning võisid suhelda rohkem kui 50 organisatsiooniga, kes EYE-kohtumisel osalesid.

Arvukad osalevad noorterühmad said võimaluse korraldada oma seminarivõi kunstiline etteaste. Noorteseminarid ja etendused (tants, muusika, ansambli etteasted, teatrietendused jne) ning mitu EYE2014

mängulisemat alaüritust (nt digitaal mäng iDance ja rühmaluua mängud Eurocracy ja EuroCulture) andsid noortele vähem ametliku ja loovama suhtlemisvõimaluse.

Avatud ja kaasav üritus

EYE 2014 tähtis eesmärk oli äratada laiemat huvi kui ainult kutsutud osavõtjate ringis, et kaasata üritustesse võimalikult mitmekesist publikut.

Kui arvestada YOIFesti avalikke kontserte Strasbourgis ja Wackenis, küündis EYE osalejate arv tublisti üle 5500 ning Euroopa Parlamendi ja noortefoorumiga käis tutvumas veel 4500 inimest. Kontserdid aitasid kaasa tõmmata Strasbourgi kohalikke elanikke ja vähemaktiivseid noori, motiveerides märkimisväärset hulka inimesi ka muudel YOIFesti üritustel osalema. EYEga seotud üritused ja etteasted, mille võõrustajaks oli EYE ametlik partner Strasbourgi linn, aitasid samuti ettevõtmist kohalikele elanikele lähemale viia.

Noored, kes ei saanud EYE2014 puhuks ise kohale tulla, võisid üritusi jälgida ja neist osa võtta interneti teel. EYE virtuaalne osa oli tõhusalt korraldatud – paljud arutelud asjatundjatega kanti veebis üle või loodi nende

Viipekeelde tõlkimine EYE2014 üritusel

jaoks säutsusein, mis andis alternatiivseid osalemisviise ja võimaldas huvi korral küsimusi esitada ja arvamust avaldada ka siis, kui isiklikult kohal ei olnud. Aktiivsete sotsiaalmeediakanalite olemasolu tähendas ühtlasi, et arutelud jätkusid ka pärast ürituse lõppemist. Veebisaitide ja sotsiaalmeediat kasutati enne EYE algust, selle ajal ja järel, et noored saaksid rääkida oma probleemidest ja ilmutada poliitilist aktiivsust. Nii tagati neile võimalus oma seisukohti avaldada ja hõlbustati suhtlemist mitte ainult omavahel, vaid ka Euroopa juhtidega. Kolme päeva jooksul genereerisid teemaviited #EYE2014 ja #YOFest üle 12000 säutsu.

Noored aitavad kujundada jõukamat Euroopat

Euroopa noorteürituse peaesmärk oli näidata, et noored on valmis jõukama, kaasavama, uuenduslikuma ja kestlikuma Euroopa Liidu kujundamisel kaasa lööma ning kujutavad endast hindamatut ideedeallikat selle eesmärgi saavutamiseks. EYE üritusel võis näha siirast huvi oma mõtteid jagada ning paljud osavõtjad soovisid ELi otsustamisprotsessides rohkem kaasa lüüa. Euroopa noortefoorumi esimees Peter Matjašič nägi olukorda nii:

Tänapäeva noortele pannakse sageli süüks poliitilist ükskõiksust ja valimistest kõrvalejäämist. Kuid sel nädalavahetusel nägime, kuidas kõikvõimalike poliitiliste vaadetega või üldse ilma poliitikahevita noored tulid kokku, täis huvi, entusiasmi ja suurepäraseid mõtteid[...]. Kandvaks jõuks oli noorte soov oma hääl Euroopa juhtidele valjult ja selgelt kuuldavaks teha.

Õhupallid Euroopa noortefoorumi lubadustega Euroopa Parlamendi uuele koosseisule

Käesoleva aruande koostasid Euroopa noorte ajakirjanike võrgustik ja Euroopa noortefoorum selleks, et noorte mõtted saaksid kokku kogutud ja alal hoitud. Aruande aluseks on üritusi jälginud EYE raportööride ülevaated.

Hariduse, kultuuri, mitmekeelsuse ja noorte volinik Androulla Vassiliou arutamas uut Erasmus+ programmi

Noorte töötus. Ummikus põlvkonna uued väljavaated

Euroopa noorteüritusel polnud raske leida inimesi, kes on noored, haritud ja töötud. „Kui paljud teist on praegu töötud või ainult osaliselt tööga hõivatud?“, küsis ARTE ajakirjanik Nazan Gödkemir, saate „Beat Box Europe - The art of staying“ juht. Mõne sekundi möödudes tõusid esimesed käed. Osutus, et paljudel osavõtjatel on head ülikoolikraadid, nad on veetnud osa õppeajast teiste riikide ülikoolides, teinud tasuta tööd, oskavad mitut keelt ja töötaksid hea meelega mõnes teises riigis kui oma kodumaal. Sellegipoolest tõstis umbes kolmandik saalisviibijaist käe, andes märku, et nägid eelmisel aastal töö otsimiseks vaeva või ei ole tänini tööd leidnud.

Nende noorte lood kajastavad euroala noorte tõsist tööpuudust, mis Eurostati andmeil ulatus 2014. aasta veebruaris 22,9%-ni. Andmeid vaadeldes on tähtis mõista, et noorte töötuse ulatus ja põhjused on liikmesriigiti nii erinevad, et üleeuroopalist lahendust sellele probleemile tõenäoliselt ei leidu. Seda seisukohta jagasid ka paljud EYE debattidel osalenud. Kreekas on noorte töötus 56%, Horvaatias 49%, Saksamaal aga ainult 7,8% (Euroopa madalaim määra). Seega ei jagune töötute noorte armee liikmesriikides sugugi võrdselt.

Noorte töötus Euroopa Liidus

Noorte töötuse mõju on siiski kõigis ELi liikmesriikides märkimisväärne, nagu näitab Saksamaa ja Hispaania näidete kõrvutamine. Hispaanias, mille olukorda EYE üritustel põhjalikult arutati, on rahvastiku koosseis pöördeliselt muutumas – noored lahkuvad kodumaalt, et mujal tööd otsida. Hispaania noorteorganisatsiooni Juventud Sin Futuro aktivist Eric Labuske, kes esines EYE aruteluringis, kirjeldas massiemigratsiooni nii:

Kõik lahkuvad Hispaaniast, et välismaal paremat elu otsida.

Labuske sõnad toetuvad isiklikule kogemusele – oma ettevõtte asutas ta Prantsusmaal, mitte Hispaanias.

Prantsusmaal on kulud võrdlemisi väikesed, Hispaanias aga on noortel võimatu ise enda tööandjaks hakata, kui nad just rikkad ei ole, selgib ta.

Noorte hispaanlaste teine populaarne sihtkoht on Saksamaa, kus töötus on kõige madalam, majandus kasvab kiiresti ja paljudele terendab parem elu. Samas sulges Saksamaa hiljuti ühe oma tööhõiveprogrammide, mis aitas Eric Labuske taolistel inimestel välismaal tööd leida. Sajad, võib-olla tuhanded kiratseva majandusega ELi riikidest pärit noored on Saksamaal hätta jäänud, seitsaadiik kui valitsus vaikselt lõpetas avalduste vastuvõtmise programmi „The Job of My Life“ raames, kuigi programm oleks pidanud toimima 2018. aastani. Rahaliste vahendite lõppemine ja kõikjal Euroopast saabunud avalduste laavin, mis viis selle programmi läbikukkumiseni,

Noorte töötus

näitab, et ränne ei anna noorte töötuse probleemile tõelist lahendust, vaid selle peab leidma iga liikmesriik ise.

Oskuste nappuse ületamine

Üks probleem seisneb selles, et riiklikud haridussüsteemid lihtsalt ei paku tööturul nõutavatele erialadele vastavat koolitust. Nii tekib krooniline oskuste nappus ja tuhanded töökohad kõigis liikmesriikides jäävad täitmata. Oskuste ja tööturu nõudmiste suurenev kokkusobimatus võtab noortelt tulevikuväljavaated, hoiatasid EYE üritustel osalenud eksperdid. Noored ootavad pikisilmi võimalust end tööturul nõutavate oskuste vallas harida, ütles Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Fondi (Eurofound) esindaja Anna Ludwinek.

Noored ja ettevõtjad on tegelikult ühel meelel selles, missuguseid oskusi vaja läheks, märkis ta.

Hariduse pakkujad on need, kes asjast päriselt aru ei saa.

Bulgaaria-Rumeenia ülikoolidevahelise Euroopa keskuse (BRIE) esindajad Boryana Stancheva ja Eva Parvanova käsitlesid seda teemat oma seminaris. Nad tahavad asutada Euroopa tööalase konkurentsivõime ühiste oskuste võrdlusraamistiku (European Framework of Reference for Common Employability Skills (FORCES)). Boryana Stancheva arvates võib sellest kasu olla kogu Euroopa õppuritele:

Eesmärk on koostada töölesobivuseks vajalike oskuste reguleerimise kava, et nõuded ei jääks ebamäärase kirjelduse tasemele, mis töandjati erineb, ja et õppurid teaksid, mille kallal tuleb töötada. Oleme veendunud, et ideaalis

Euroopa noorte meediapäevade ajakirjanik paneeldiskussioonil

tuleks selline kava lõimida isegi ülikoolide õppeprogrammi.

Leidub eksperte, kelle meelest oskuste probleemi lahendaks see, kui hariduseesmärgid oleksid kogu ELis kooskõlastatud. Seda mõtet toetas ka Prantsuse sotsialistist EP liige Catherine Trautmann:

Tähtis on, et me tooksime kogu liidu ulatuses välja rea ühiseid hariduseesmärke, lähtudes sellest, mida on vaja, et inimesed tööd leiaksid.

Kuid poliitikakujundajad ja noorsooaktivistid ei ole oskuste lünga kõrvaldamise viiside suhtes sugugi ühel meelel ning skeptikud hoiatavad, et haridus- ja koolituspoliitika asjus ei maksa ELile liiga suuri lootusi panna. Hariduspoliitika vallas ei taheta Brüsseliga võimu jagada, nentis Euroopa Poliitikauuringute Keskuse (CEPS) teadur Mikkel Barslund.

Minu arvates on inimestel selles asjas ELi suhtes liiga suured lootused. Ma ei näe liikmesriikides erilist indu hariduspoliitika kujundamisel koostööd teha.

Kogemuste omandamise programmid

Olukorras, kus ELil on hariduse valdkonnas liiga vähe mõjujõudu ja liikmesriigid ei taha muudatusi teha, on noored hakanud ise aktiivsemalt lahendusi otsima.

EYE raames interaktiivse seminari korraldanud Küprose noorterühmitus Agros tõi välja kolm valdkonda, kus noored saaksid kaasa lüüa ja seega oma tööleidmisvõimalusi suurendada: Euroopa programmid, vabatahtlik töö ja elukestev õpe.

Haridus on väga kasulik, kuid pärast ülikooli lõpetamist ei tarvitse sa sugugi kohe tööd leida. Nüüdsel ajal õpivad kõik ülikoolis, nii et konkurents on tihe. Inimesed peaksid hoopis uurima midagi sellist, mida nad tõesti armastavad, ja me ei ole selleks piisavalt haritud, et õelda, kuidas eesmärki saavutada, kuidas töökohta leida, selgitas Alexis Orias Ühendkuningriigist.

Paljudel EYE seminaridel ja mõttelaborites rakendati nn alt ülespoole meetodit, andes noortele võimaluse avaldada arvamust haridus- ja tööprogrammide ülesehituse ning sisu kohta. Ühenduse Nationale Jeugdgraad esindaja Sebastiaan Rood on veendunud, et olukorda on võimalik lahendada ainult noorte endi kaasabil.

Tähtis ei ole mitte üksnes nendega rääkida, vaid tuua noori haridusasutuste nõukogudesse, sest praegusel hetkel ei ole neil võimalik programmide ülesehitust mõjutada, ütles ta.

Kaasamine – ELi programmide tähtis osa

On küll tõsi, et need ettepanekud võivad edu tuua, kuid tuleb meeles pidada, et paljudel juhtudel põhjustab taoline poliitika kihistumist. Vabatahtlik töö soodustab tõepoolest isiklikku

arengut ja võimaldab võrgustikke luua, kuid paljudel noortel lihtsalt napib selleks aega ja ka raha. Sama võib öelda programmi Erasmus+ võimaluste kohta – ka see toetus ei kata kõiki välismaal õppimise või vabatahtlikuna töötamise kulusid ja nii peavad osalejad sageli perekonna abile lootma. Haridusel on alati olnud hind ja praegu, suure tööpuuduse ning palgakärbete ajal, näevad paljud pered suurt vaeva, et oma laste õpinguid toetada. Kooliekskursioonide, projektide ja õppematerjalide kulu võib sageli küündida üle 1000 euro aastas, nentis Jana Sikorska, õpilasliitude korraldusbüroo OBESSU Slovakkia rakkerrühma liige. Radka Pudilova sõnul:

Tuleb mõelda, kuidas tagada, et Euroopa Liidus pakutavad programmid ja võimalused oleksid võimalikult kaasavad. Muidu ei jää noortel töötamiseks muud üle, kui loota ainult oma õnnele ja headele sidemetele.

Kõigil kutsealadel laienev digitaliseerumine tekitab uue kompetentsküsimuse: mida teha inimestega, kes ei suuda kõiki mainitud oskusi omandada ja seetõttu kiirema ja keerukama töökeskkonnaga enam toime ei tule? Euroopa Komisjoni prognoosi kohaselt on Euroopas 2015. aastaks peaaegu miljon täitmata töökohta ning tööandjad näevad vaeva, et digitaalsete oskustega töötajaid leida. Komisjoni digitaalse tegevuskava tulemustabeli kohaselt kasvab nn digitaalsete töökohtade arv aastas rohkem kui 100 000 võrra, IT-erialade lõpetajate ja vilunud IT-töötajate arv jääb sellest aga aina rohkem maha. Ülekvalifitseeritud töötud noored kujutavad endast vaid probleemi üht aspekti, mis võib aja jooksul isegi üle minna. Tähelepanuta on jäänud võib-olla veelgi tõsisem mure – osaliste oskustega lihttöölised, kellele ühelgi Euroopa tööturul enam võimalusi ei leidu.

Tähtis on mõista sotsiaalset ebavõrdsust

EYE üritustel rääkisid EP liikmed väsimatult äärmusparteide ohtlikkusest ja valimamineku tähtsusest, unustades, et suur osa kuulajatest kujutas endast vale sihtrühma. Niisugustel üritustel osalejad on üldiselt poliitikast rohkem huvitatud kui Euroopa kodanik keskmiselt. Paljud osavõtjad väljendasid rahulolematust oma olukorra lootusetusega. Ungarist pärit Mercedesz Oszlanczi sõnastas seda nii:

Kuigi meil on mõned lahendused, nagu noortegarantii ja tudengitele mõeldud ülikoolipõhised teenused, ei usu ma siiski, et olukord lähemal ajal paraneb. Ja ikkagi kuuluvad EYE osavõtjad privilegeeritute hulka.

Euroopa Liit pakub küll mitmesuguseid programme õppuritele, noortele töötajatele ja ettevõtjatele, kuid ei tohi unustada neid, kes majanduskriisi edenedes muutuvad äärmusparteide lihtsatele loosungitele vastuvõtlikumaks. Noorte töötuse vähendamiseks on seega vaja mõista sotsiaalset ebavõrdsust ELi liikmesriikide sees ja liikmesriikide vahel, selle asemel et keskenduda üksikisikute oskustepuudusele.

Töötus hakkas kasvama küll peamiselt 2008. aasta majanduskriisi tagajärjel, kuid see kasv on jätkunud ka pärast seda, kui majandusraskused on mõnevõrra leevenenud. Et lahendusi leida ja tulevikus noorte töötust vältida, on vaja olukorda paremini mõista.

Agne Paksyle Leedust usub, et suurim probleem on valitsuste, haridussüsteemide, tööandjate ja noorte vähene koostöö.

Euroopa tsirkusekoolide liidu (FEDEC) etteaste

Haridusepakkujate ja tööandjate vahel on suur lõhe, millest tekib pakutavate ja nõutavate oskuste kokkusobimatus. Koolid ja ülikoolid annavad õppuritele teoreetilisi teadmisi ja välistavad vahetu töökogemuse. Minu meelest võiks luua kergesti ligipääsetava ja mõistetava tervikliku teabesüsteemi, kust noored leiaksid kogu vajaliku info – karjääriväljavaated, töökohtade prognoosid, tööturu nõudmised, andmed tööandjate rahulolu kohta eri programmide lõpetajatega, rääkis ta.

Uudsed ideed – Noorte töötus

Mõned näited EYE osalejate välja pakutud mõtetest, mida arutati:

Euroopa uus Marshalli plaan:

taastamiskava kuni 2% ulatuses ELi SKPst, eeskätt noorte toetamiseks ja uute töökohtade loomiseks.

Avalikud investeeringud:

ELi toetus uuringutele ja töökohtade loomisele keskkonnasõbraliku majanduse valdkonnas.

Haridus:

üldine juurdepääs kvaliteetsele tasuta formaalsele ja mitteformaalsele haridusele; üldised haridustoetused, eelkõige madala sissetulekuga peredest pärit lastele.

Põhisissetulek:

tingimusteta põhisissetulek sünni surmani. Võrreldava miinimumpalga sisseadmine kõigis ELi liikmesriikides.

Liikuvus:

suurendada noorte liikuvust laialdasema ja parema keeleõppe, kõigi Euroopa keskkooliõpilaste kohustusliku õpilasvahetuse aasta, õpilasvahetuste ulatusliku rahastamise, diplomite ja tunnistuste parema tunnustamise ning ettevõtete vahelise vahetuse ergutamise teel üle kogu Euroopa Liidu, et anda noortele eurooplastele kultuuride vahelise suhtluse kogemus ja keeleoskus, mida nad vajavad globaliseerunud majanduses konkureerimiseks.

Haridussüsteemid:

ühtlustada kogu Euroopas õppekavad, kujundada ühised hariduseesmärgid ja kehtestada kahepoolne haridussüsteem, et luua hariduse ja tööturu vahel tihusamad sidemed.

Praktikaandmebaas:

Euroopa keskne praktikaandmebaas (koos tagasiside- ja hindamisfunktsiooniga, et teavitada ja võrrelda praktikavõimaluste kvaliteeti).

Rahalised soodustused:

rahalised soodustused ettevõtetele, kes palkavad alla 25-aastaseid töötajaid, maksuvähendused väikestele ja keskmistele ettevõtetele.

Võrdõiguslikkus:

muuta kõik diskrimineerimise vormid (rassi, soo, vanuse jne põhjal) tööandjate kaudu karistatavaks.

Avalikud investeeringud:

paremini toetada noori ettevõtjaid ja uusi kooperative, nt maksuvähenduste ja strateegilise nõustamise teel.

Kvaliteetsed töökohad kõigile

– Euroopa noortefoorumi kommentaarid

Veebruaris 2014 oli ELis umbes 5,4 miljonit alla 25aastast töötut, mis moodustab 22,9% kõigist noortest¹. Noorte töötuskriis on jätnud sügava jälje nii noortele kui ka ühiskondadele, kus nad elavad. Noored elavad senisest suuremas vaesuses ja sotsiaalses eraldatuses ja võtavad üha sagedamini vastu madala kvaliteediga ja ebakindlaid töökohti. Euroopa noortest töötajatest 42%-l on ajutised töölepingud, samal ajal kui täiskasvanud töötajatest töötab sellise lepingu alusel 11%². Lisaks kohtavad noored tööturul pahatihti eelarvamuslikkust ja diskrimineerimist. Mõnedes ELi liikmesriikides ei ole noortel samasugust õigust miinimumpalgale ja sotsiaalkaitsele nagu eakamal elanikkonnal.

Noorte töökriisi ei tohiks lahendada pöhimõttel „kõlbab mistahes töö“. Õigus inimväärsele tööle ja kaitsele töötuse eest on põhilised inimõigused ja kvaliteetse töö leidmine on noorte jaoks esmatähtis, et nad saaksid ühiskonna elus täielikult osaleda ja oma iseseisvuse kindlustada.

Noorte töötuse teema EYE üritusel

Noorte töötus oli kahtlemata EYE ürituse kõige käsitletum teema. Tegelikult, millega noored tööturule sisenedes silmitsi satuvad, ei ole kadestusväärne. EYE raames pakkusid noored osalejad välja mitmesuguseid ideid, kuidas noorte töökriisi lahendada. Ettepanekud ulatusid Euroopa uuest Marshalli plaanist noortele kuue miljoni töökoha loomiseks

kuni mitteformaalse hariduse ametliku tunnustamise ja ettevõtjate sotsiaalkaitse tagamiseni. Liikuvuse parandamiseks pakuti välja digitaalseid vahendeid ning kõigile võrdsete võimaluste andmiseks soovitati taskukohast lastehoidu.

Euroopa noortefoorum ja noorte töötus

Euroopa noortefoorum soovib ELile noorte töötuse vähendamiseks järgmist.

• Investeerida töökohtade loomisse

Euroopa noortefoorum toetab ideid, mis aitaksid loobuda kokkuhoiupoliitikast ja võtta Euroopa ning riiklikul tasandil meetmeid töökohtade loomist soosiva majanduskasvu soodustamiseks, lähtudes sotsiaalkaitse ja keskkonnahoidlikkuse nõuetest. Viimase aja kokkuhoiumeetmed ei ole aidanud noorte töötust vähendada, vaid vastupidi, uuringute andmetel on olukorda hoopis halvendanud ja kogu põlvkonna tuleviku ohtu seadnud.

• Kvaliteetsed töökohad

Euroopa noortel on õigus kvaliteetsele ja stabiilsele tööle. Kvaliteetne töökoht tähendab õigust sotsiaalkaitsele, töökaitsele, mittediskrimineerivale miinimumpalgale ning headele ja ohututele töötingimustele. Kõigepealt tuleks tagada kvaliteetsed praktikakohad. Selles on liikmesriigid oma noori alt vedanud, nõustudes puuduliku soovitusel, mis annab võimaluse praktikasüsteemi kuritarvitada.

• Noortegarantii

Noortefoorum mõnab, et noortegarantii võib anda noorteorganisatsioonidele, sotsiaalpartneritele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja Euroopa, riikliku ning piirkondliku tasandi poliitikakujundajatele olulise võimaluse luua terviklik strateegia noorte töötuse vähendamiseks. Kuid et seda täielikult rakendada, on vaja suuri investeeringuid ning kavandatud 6 miljardist eurost ei piisa³.

• Noorte ettevõtlus

Noortefoorum kinnitab veendunult, et noored väärivad võimalust ühiskonnas positiivset mõju avaldada ja endale ettevõtluse kaudu stabiilset tulevikku tagada. Kuid nad satuvad ettevõtlust alustades sageli ebasoodsasse olukorda, sest ei saa endale lubada mikroettevõtte rajamise algetapiga kaasnevat alamakstud ja korrapärast tööaega. Noortele ettevõtjatele tuleb pakkuda rahastamis- ja toetusvõimalusi.

• Mitteformaalse hariduse tunnustamine

Noortefoorum peab noorte tööturuks ettevalmistamisel väga oluliseks ka mitteformaalset haridust. Noorteorganisatsioonides osalemine on eriti kasulik sotsiaalse kapitali loomiseks ja uute kutseomandamisteede loomiseks, eelkõige mittetöötavate ja mitteõppivate noorte, varakult koolist väljalangenute ja noorte sisserändajate jaoks⁴. Noorteorganisatsioonides saadud kogemused ja mitteformaalse õppimise teel omandatud oskused peavad

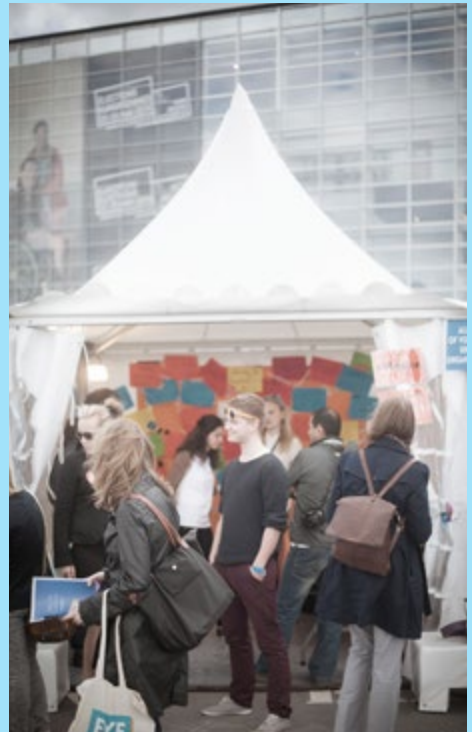
tööandjate ja formaalse hariduse pakkujate poolt suuremat tunnustust leidma.

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-01042014-AP/EN/3-01042014-AP-EN.PDF

² Euroopa ametiühingute instituut, Benchmarking Working Europe (Euroopa tööealise elanikkonna võrdlusuuring) 2012, ETUI, Brüssel.

³ ILO (2012), Eurozone job crisis: Trends and Policy responses (Euroala tööhävekrisis, Arengusuunad ja poliitilised lahendused), Rahvusvaheline tööuuringute instituut, Genf

⁴ Noortefoorumi tellitud uuring: Impact of Non-Formal Education in Youth organisations on Young People's employability (Noorteorganisatsioonides omandatud mitteformaalse hariduse mõju noorte töotesovivusele), http://issuu.com/yomag/docs/reportrife_print.

Fotosessioon EYE sotsiaalmeedialaboris

Digitaalne revolutsioon. Interneti tulevik

Digitaal tehnoloogia on 21. sajandil hakanud üha enam hõivama kõiki eluvaldkondi. Isiklikul tasandil puudutab see õpinguid, kutsetegevust ja vaba aega, kuid see laieneb ka riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja institutsioonidele. Digitaal tehnoloogia on tunginud meie mõtetesse, eluviisi ja kultuuri sellisel määral, et mõnel pool on hakatud meie suhet sellesse kahtluse alla seadma.

Kas me oleme tehnoloogia kontrolli all? Kas tehnoloogia, mida me kasutame, laseb teistel meid kontrollida? Mis saab andmetest, mida seadmed meie kohta koguvad? Uus tehnoloogia peaks elu mitmel moel muutma, nagu toimus 20. sajandil meditsiini, transpordi ja kommunikatsiooni alal. Kommunikatsiooni vallas on kirjalikud sidepidamise viisid olemas olnud juba sajandeid, kuid sotsiaalmeedia sarnaste uuenduste atraktiivsus ja kiirus, millega nad inimeste elu vallutavad, on andnud sõnale „revolutsioon“ uue tähenduse.

Kui sügavalt on ühiskond digitaalsest revolutsioonist haaratud? Kui võtta positiivne seisukoht, siis võibolla arendaks digitaalne revolutsioon edasi 1789. aasta Prantsuse revolutsiooni kuulsaid ideaale – libéré, egalité, fraternité – vabadus, võrdsus ja vendlus?

Libéré (vabadus)

Üksikisik vastandatuna süsteemile, tehnoloogia vastandatuna sisule – nende küsimuste üle vaieldakse nii reaalelus kui ka võrgu vahendusel, sest internet ei ole enam ammugi passiivne ruum. Tänapäeval on iga kasutaja nii tarbija kui ka kaasautor, kes jagab teavet üle

kogu maailma. Internet pakub suhtlemiseks lugematuid demokraatlikke võimalusi, mis ei ole määratud mitte füüsiliste piiride, vaid ühiste huvidega. Seda vabadust ohustavad jõud, kes püüavad ära kasutada sotsiaalmeedia platvormidelt, e-posti kontodelt ja isiklikest blogidest kogutud teavet.

Oxfordi sõnaraamat defineerib vabadust mitmeti: ühe määratluse kohaselt tähendab see võimu või õigust tegutseda, rääkida või mõelda, kuidas tahetakse, vastavalt teisele on see olemise piiramata seisund ja võimalus kergesti liikuda. Seda silmas pidades kerkisid Euroopa noorteüritusel seoses üksikisiku digitaalse vabadusega – nii internetis kui väljaspool seda – esile alljärgnevad teemad.

Hoida silm peal võimalijatel

Internet on kahtlemata aidanud sündida sõltumatul kodanikuajakirjandusel, kus uudiseid edastavad kodanikuühiskonna tavaliikmed. Tihti tuuakse selle näiteks sotsiaalmeedia kasutamine 2010. aasta araabia kevade ajal. Tookord võis paljudes maades näha, kui olulised oli sotsiaalmeedia platvormid uudiste levitamisel ja rahva arvamuse kuuldavaks tegemisel. Selle tulemusel

peetakse sotsiaalmeediat sõnavabaduse võimaldajaks ebademokraatlikes riikides, mistõttu demokraatlikud ühiskonnad seda tavaliselt toetavad.

USA riiklik julgeolekuagenteer (NSA) ja andmekaitse

Kõige ägedam arutelu interneti kasutajate isikliku vabaduse üle käivitus eelmisel aastal, kui siseinformaator Edward Snowden vallandas skandaali seoses USA riikliku julgeolekuagenteeri (NSA) elektroonilise jälgimistegevusega. Sellest ajast on andmekaitse küsimust erinevatel tasanditel laialdaselt arutatud. Euroopa Komisjonile on esitatud mitu ettepanekut, eesmärgiga algatada 2014. aasta lõpuks andmekaitse reform, mis tagaks inimeste õiguse oma andmete kustutamisele ning suurema juurdepääsu oma andmetele.

NSA skandaal on osutunud poliitiliselt tundlikuks küsimuseks. Kuigi mõned Euroopa liidrid nõuavad, et USAle tuleb anda tugev ja ühtne poliitiline vastus, näitab asjade käik nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil hoopis erinevaid suundumusi. Näiteks, hoolimata Euroopa Liidu avaldustest (mis peamiselt toetavad ELi kodanike õigust eraelu puutumatusel), viivad Prantsusmaa, Saksamaa, Suurbritannia ja mitmed teised Euroopa riigid ka ise läbi massijälgimise programme.

Euroopa Parlament hääletas 12. märtsil 2014. aastal Euroopa Komisjoni ettepaneku üle võtta vastu andmekaitse määrus, kusjuures 621 liiget hääletas selle vastuvõtmise poolt ja 10 vastu. Põhiline küsimus – kuidas kaitsta privaatsust, võimaldades samas ametiasutustel oma ülesandeid täita – jääb siiski vastusetä. Järelevalvekaamerad ja muu seiretegevus aitavad võidelda terrorismi ja raskete kuritegude vastu, nagu hiljutiste rünnakute

Sõnavõtt istungil

ajal Bostonis. Kuid Suurbritannias korraldatud uuring näitas, et turvakaamerad ei avalda kuritegevuse üldisele määrale suurt mõju.

Seda arutati pikalt asjatundjate osavõtul peetud arutelul Eagle Eye – Big Data Under Control? [Eagle Eye. Suurandmed kontrolli alla?]. Arutelu peamine järeldus oli, et suurandmed on omamoodi uus valuuta, mida inimesed kasutavad teenuste eest maksmiseks. Nii saavad nad e-posti või sotsiaalmeedia teenust tasuta, kuid loovutavad selle eest isiklike andmeid. Rootsi uudisteagenteeri TT rahvusvaheliste uudiste reporter Carl Fridh Kleberg märkis arutelu sõnavõtus:

Sa saad internetis tasuta teenust, sest sa ei ole klient, vaid toode.

EYE osavõtjad väljendasid andmekaitse tähtsuse kohta tugevaid arvamusi. Parlamendi täiskogu istungit imiteeriva rollimängu Digital Duel [Digitaalne duell] käigus nimetasid osalejaid andmekaitset korduvalt üheks ELi kodanike tähtsamatest õigustest.

Andmekaitse on põhjapaneva tähtsusega. See on eeldus, mis tagab inimeste julgeoleku ja nende õiguse eraelu puutumatusel. Parem andmekaitse suurendab usaldust digitaalse turu vastu, mille tulemusena elavneb majandus, selgitas EYE osavõtja Constance, kes täitis mängus Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni esindaja rolli.

Tehnoloogia ja sisu

Möttelaboris Brave New World [Hea uus ilm] jagas rühm üliõpilasi oma seisukohti digitaalse revolutsiooni teemal. Suur osa nende kriitikast oli suunatud rahvusvahelistele organisatsioonidele ja asjaolule, et nendel organisatsioonidel puudub üheselt mõistetav privaatsuspoliitika.

Üliõpilaste arvates tuleks digitaalset revolutsiooni määratleda lähtuvalt praegusest olukorrast, kuid samuti tagajärgede põhjal, mida edasine areng võib tulevikus kaasa tuua. Näiteks ei peaks Twitteri kasutaja keskendumine kiirusele, millega tema sõnum liigub läbi globaalse kogukonna, vaid pigem võiks teda huvitada Twitteri kasutamine poliitiliseks mõtetevahetuseks ja kuidas see tulevikus muudab arusaama selle kohta, mida kujutab endast arutelu. Tulevased põlvkonnad ei hakka arutelu seostama kolmetunnise jutuajamisega. Kas peaks siis uuendajad nende rakenduste n.ö. õige või vale kasutamise eest vastutusele võtma? Nende loodud tehnoloogiaga ei käi kaasas kasutusjuhend ja nii on ka õige. Sõnavabaduse kaitse on demokraatlikus ühiskonnas jätkuvalt ülitähtis.

Arukate linnade rajamine

Üks vabaduse aspekt on nn arukad linnad – mõiste, mis on tuttav vaid vähestele. Aruka linna

Parlamentiliikmed vahetavad EYE osalejatega mõtteid oma unistuste arukate linnade üle

mõistet kasutatakse, määratlemaks avalikke teenuseid ühendava võrgustiku loomist, eesmärgiga suurendada tõhusust ja tugevdada majandust. Selle valdkonnaga on seotud iga linnaelanik näiteks transpordi ja halduse, või vee ja elektri kasutamise kaudu. Sammhaaval on linnad muutumas nn arukateks linnadeks ja selle saavutamiseks kasutavad nad digitaalset tehnoloogiat. Nagu ütles Ska Keller, kes kuulub Euroopa Parlamendi Verts/ALE fraktsiooni:

Arukad linnad ei ole kindlasti ohtlikud, vaid loovad palju uusi väljavaateid ja võimalusi. Pigem on küsimus andmekaitse parandamises, kui see vajalikuks osutub.

Arukate linnade loomise mõte on ahvatlev ja sobib tänapäeva ühiskonnaga hästi kokku, kuid andmete kaotsimineku ja varastamise ohu tõttu on selge, et seda arengut tuleb kontrolli all hoida.

Egalité (võrdsus)

Digitaalne revolutsioon pakub samuti väljavaadet suurema võrdõiguslikkuse saavutamiseks võimaluste ja side kaudu. Tasuta digitaalsed platvormid võivad soodustada demokraatlikku osalust ja julgustada inimesi erinevatel teemadel arvamust avaldama. Üks lahendus võiks olla elektrooniliste hääletussüsteemide kasutuselevõtt.

Mõnikord on inimesed liiga laisad, et valimisjaoskonda minna, või on nad lihtsalt terve päeva tööl ega saa hääletama minna, isegi kui nad seda tahaksid. Tänapäeval saab turvalises võrgukeskkonnas paljugi teha, näiteks pangaoperatsioone, ja seetõttu peaksid ELi riigid võimaldama hääletamist internetis või nutitelefoniga kasvõi teiste riigist, ütles lõputseremoonial ARTE esindaja Jean-François Gerard.

Digitaalne revolutsioon

Kuid et see tõeks saaks, tuleb tegeleda võrdse juurdepääsu ja koolituse teemaga. Lisaks mõjutab andmete kogumise küsimus mitte ainult vabadust, vaid ka võrdseid õigusi.

Digitaalse kirjaoskuse lõhe

Tänapäeva koolitajate ja valitsuste üks probleem on kasvav lõhe digitaalses kirjaoskuses, sest teatud põlvkondade või sotsiaalsete rühmade liikmed ei ole õppinud veebis orienteeruma ega digitaalseid süsteeme kasutama. Euroopa Parlamendi kommunikatsiooni peadirektoraadi kodanikusuhete direktor Stephen Clark näeb selget põlvkondade vahet inimestega, kes on üles kasvanud ilma tehnoloogiata, ehkki ta lisab, et selline kultuuriline erinevus ei tähenda sugugi, et need inimesed ei suuda õppida või kohaneda.

Digitaalse kirjaoskusega on tihedalt seotud mõte, et internetiühendus on inimõigus, kuna inimõiguste eest võitlejad leiavad, et see võimaldab kasutada sõnavabadust. Soomest sai 2010. aastal esimene riik maailmas, kus igal kodanikul on juriidiline õigus lairibaühendusele.

Haridus. Kas tulevik on veebis?

Nagu avalike institutsioonide paljud muud funktsioonid, läheb ka haridus üha enam

Osalejad proovivad järgi, kuidas iDance Machine võimaldab ühendada tehnoloogia ja hea füüsilise vormi

üle võrgumaailma. Avatud veebikursused võimaldavad kogu maailma õppuritel valida kursusi ja nende ajakava, paindlikult hinnata nende sisu asjakohasust ning tasuta ja korduvalt kasutada materjale.

Avatud haridusressursse ja mahukaid avatud veebikursusi on viimasel ajal reklaamitud kui uut trendi, mis muudab hariduse kõigile paremini kättesaadavaks, ja EYE osavõtjad arutasid koos selliste kursuste võimalusi. Samas kui üliõpilaste arv on jõudnud kahe miljonini ja prognooside kohaselt kasvab see ELis 2030. aastal 400 miljonini, on lähiaastate siht ilmselt edasiste arenguvõimaluste loomine.

Enamik osalejaid olid peamiselt huvitatud sellest, kas avatud juurdepääs kõrgharidusele parandaks nende väljavaateid tööd leida ja kas veebikursused pakuksid kvaliteetset haridust. Arutelu ei andnud nendele küsimustele lõplikku vastust, kuid osalejate arvates on põhilised probleemid, mis takistavad avatud veebikursuste väljatöötamist ELis vähene digitaalne kirjaoskus ning seadmete ja IKT koolituse alased puudujäägid liikmesriikide haridussüsteemides.

Võitlus kuritegevusega isikuandmete kogumise abil?

Küberkuritegevus on kahtlemata muutunud õigust liikmesriikide tasemel ning samuti kogu Euroopas Liidus. Seega ei ole üllatav, et tuntakse huvi Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu käsitletud problemaatiliste juhtumite vastu. Lihtsalt öeldes tekib iga kord, kui politsei kodaniku andmeid kogub ja kasutab, vastuolu eraelu puutumatusse õiguse ning avaliku julgeoleku vajaduse vahel.

Võidakse ju väita, et kui sul ei ole midagi varjata, siis poleks ka justkui midagi karta. Aga kas meie isikuandmed peavad siiski olema kõigile

kättesaadavad? Euroopa Liit on seni püüdnud leida kompromissi vabaduse ja turvalisuse vahel ega ole probleemi otseselt reguleerinud. Isegi kui mitte rääkida muredest, küsimustest ja kartusest seoses isikuandmete ebaseadusliku väärkasutamisega, torkab silma üks oluline asjaolu: vaatamata sellele, et Euroopa Liit püüab pidevalt muuta õiguslikke piire selgemaks ja tõsta võrgumaailmas käitumise teadlikkust, ei ole ta millegipärast suutnud praktilisi lahendusi pakkuda. Mitmel EYE üritustel räägiti anonüümsusest.

Paljudele on väga oluline, et anonüümsus veebis oleks kaitstud ja et inimestel oleks õigus jääda anonüümseks, ütles üks osalejatest, Gregor Schamschula.

Fraternité (vendlus)

Kas suuremad osalemisvõimalused tekitavad ka suurema ühiskondliku ühtekuuluvustunde?

Soov kusagile kuuluda on kõigile inimestele ühine ja veebiruumi piirideta olemuse tõttu võib see tänapäeval rohkem probleeme tekitada, kui kunagi varem. Institutsioonid, nagu Euroopa Liit püüavad siiski kõiki ELi kodanikke ühendada ja luua vendluse tunnet näiteks nii, et noored osalevad kõrghariduse vahetusprogrammides ja poliitikut võitlevad üheskoos finantskriisi vastu.

Mängutööstus loodab mõjutada ühiskonda

Mõneti üllatava perspektiivi võis leida EYE asjatundjate osavõtul peetud aruteludes ja töötubades, kus arutati programmeerimist, harivaid mängu ja mängutööstust üldisemalt. Kuigi nende teemade seostamine ühtse Euroopa identiteediga võib tunduda kummaline, saab ridade vahelt lugedes seda seost ehk paremini mõista.

Aastakümneid on mängude arendajad ja mängijad pidanud videomänge

EYE osaleja tutvustab oma mõtteid

ajaviitevahendiks. Skeptikud olid veendunud, et videomängud kasvatavad üles võõrandunud, antisotsiaalsete ja agressiivsete noorte põlvkonna, ütles mängudisaini konsultant Konstantin Mitgutsch.

Täna oleme teel harivate videomängude arendamise poole, mis panevad inimese liikuma, mõtlema ja konflikte vältima. Me töötame välja mängu, mis on rohkem kui lihtsalt ajaviide, vaid mis võivad tuua haridusse revolutsioonilise pöördepunkti ja avaldada ühiskonnale positiivset mõju, lisa ta.

Töeline dialoog poliitikute ja kodanike vahel?

Kas digitaalsed lahendused võiksid tõesti ühendada erinevaid inimrühmi ja sellega suurendada sotsiaalse ühtekuuluvuse tunnet? Euroopa Liit tundub paljudele ELi kodanikele abstraktne ja kauge ning nad ei tunnetata selle mõju igapäevaelule.

Tänased digitaalsed platvormid on mõeldud sõnumi edastamiseks ja mitte vestlemiseks. Platvorm GovFaces kasutab kodanike ja poliitikute kokku toomiseks sotsiaalmeedia jõudu. Poliitikutel on Facebooki ja Twitteri kontod, kus nad sõna võtavad ja fotosid üles panevad, kuid ei suhtle. Platvorm GovFaces

seevastu ei lase neil sisu edastada, vaid ainult suhelda, ütles GovFaces.com juhtiv tegevametnik Connor Sattely.

Poliitikutel on seal profiil ja kodanikud saavad esitada küsimusi, mõtteid või ettepanekuid, millele saab anda poolt- või vastuhääli. Poliitik saab siis kirjalikult või videosõnumiga küsimustele vastata. Praegu kasutab seda platvormi kodanikega suhtlemiseks 45 poliitikut.

Kiiresti muutuva globaalse ühiskonna tingimustes, kus andmed jõuavad kõikjale, teave liigub sekunditega ümber maailma ja eri maailmajagude inimesed võivad omavahel vaid hiireklõpsuga ühendust võtta, on interneti võimalik mõju kogu maailma tulevikule Euroopa Liidu jaoks esmatähtis teema.

Usun, et sõltumata sellest, kus nad elavad, saavad ELi noored virtuaalruumis vabalt mõtteid jagada, ütles Ludwigsbourg Initiative'i esindaja Benedicte King.

Tema sõnul võiks järjest võimsamaks muutuv veebipõhine kommunikatsioonisüsteem ühendada eri kultuure, ideid ja inimesi üle kogu Euroopa ning kujundada Euroopa tulevikku üheskoos noortega, kes hakkavad selle eest mõne aasta pärast vastutama.

Uudsed ideed – Digitaalne revolutsioon

Mõned näited EYE osalejate välja pakutud mõtetest, mida arutati:

Õigused digitaalkeskonnas.

Internetikasutajate õigused peaksid olema üldised ja võrdsed, ning nii teabe võrdsus kui ka õigus eraelu puutumatusel ja isikuandmete kaitsele peaksid kuuluma inimõiguste sekka.

Meediavaba ala.

Tuleks luua meediavabad alad, et inimesed saaksid infotehnoloogiast puhata.

Digitaalkoolitus.

Koolis tuleks õpetada digitaalset oskusi, samuti teadlikkust digitaalsete õiguste ja andmekaitse kohta, et kasvatada üles digitaalvaldkonnas igakülgset haritud põlvkond.

Investeeringud.

Tuleks teha rohkem investeeringuid uude euroopa digitaaltehnoloogiasse, samuti suurendada ELi rahastust vabaühendustele, kes teevad tööd andmekaitse parandamiseks.

Digitaalkeskonna põhiseadus.

Digitaalse tuleviku arutamiseks on vaja kokku kutsuda kõigi ELi liikmesriikide kodanikest ja kõigi ühiskonna alade esindajatest koosnev üle-euroopaline konvent, mille sihiks oleks koostada digitaalkeskonna põhiseadus. Selles tuleks sätestada üksikisiku jõustatavad õigused seoses digitaalsidega, st juurdepääsu ja äritegevuse õigus, ning samuti õigus eraelu puutumatusel ja andmekaitsele. Lisaks sellele tuleks seal sätestada tõeliselt üle-euroopalise IT-infrastruktuuri põhimõtted.

Tehniline innovatsioon.

ELis tuleks teha rohkem uuendusi ja koostööd interneti turvalisuse ja pilvetehnoloogia alal. Tuleks toetada piraatluse ohu indikaatori väljatöötamist ning luua taskukohase hinnaga või tasuta ELi viirusetõrje programm.

Eraelu puutumatus ja andmekaitse.

Tuleks luua Euroopa kodanikekaitse agentuur, kes vastutaks ELi kodanike õiguste tagamise eest interneti turvalisuse ja privaatsuse vallas. Euroopa Liit peaks olema digitaalvaldkonna juhtiv jõud, kellele oleksid põhjalikud teadmised eraelu puutumatusel ja andmekaitse kohta ning kes kehtestaks tark- ja riistvara tootjatele rangemad turvanõuded.

Traadita kohtvõrk kõigile.

Traadita kohtvõrk ja internet peaksid olema kõikjal ja kõigile tasuta ja avatud.

Avatud juurdepääs.

Tuleks tagada avatud juurdepääs teadmistele ja teaduslikele väljaannetele, toetada avatud lähtekoodiga tarkvara ja tasuta kultuuri (film, muusika, mängud).

Läbipaistvus.

Suurema läbipaistvuse saavutamiseks tuleks luua sõltumatu ELi meediakanal.

Interneti tuleviku kujundamine.

Euroopa noortefoorumi kommentaarid

ELi noored on maailma kõige aktiivsemate ja kogenumate interneti ja uue meedia kasutajate hulgas. Enam kui 25 riigis on interneti kasutamise määr noorte seas üle 95%, samal ajal, kui ligikaudu 63% elanikkonnast vanuses 16–24 kasutavad juba mobiilset interneti⁹. Noortest on saanud interneti ja infosu pakkujate jaoks kõige olulisem sihtgrupp ning üks kõige aktiivsematest rühmadest, kes koostab ja levitab teavet uue meedia kaudu. Usaldusväärse ja kiire internetiühenduse tagamine, õigus eraelu puutumatusle ja andmekaitsele, sõnavabadus ja kodanike osalusvabadus on mõned peamistest küsimustest, mida noored ja noorteorganisatsioonid on ELis viimastel aastatel esile toonud. EYE andis võimaluse arutada nn digitaalse revolutsiooni küsimust ja avada ELi noortele interneti tuleviku puudutavad otsustamisprotsessid. Strasbourgi kokku tulnud 5500 noorega ühines interneti kaudu mitusada ELi elanikku.

Algusest lõpuni digitaalne noorteüritus

Euroopa noorteüritus kavandati algusest lõpuni digitaalse osalemise vormis. Osalejad said enne üritust, selle ajal ja pärast seda suhelda ja vahetada mõtteid digitaalsete vahendite kaudu. Lisaks korraldati Euroopa Parlamendi ja Euroopa noortefoorumi sotsiaalmeedia lehekülgedel ürituse ajal reaajas arvamuste vahetusi, et üritusest saaksid osa võtta ka need noored, kes ei saanud Strasbourgi sõita.

Noored said kolmepäevase Euroopa noorteürituse jooksul jagada oma seisukohti

digitaalse revolutsiooni kohta. Osalejad arutlesid sotsiaalmeedia võimaluste üle käivitada poliitilisi protsesse ja suurendada kodanike osalust, samuti arutati selliseid keerulisi küsimusi, nagu suuranndmete roll tänapäeva valuutana ja selle mõju internetikasutajate õigustele.

Euroopa noortefoorum ja digitaalne revolutsioon

Orienteerumine keerukas ja pidevalt arenevas digitaalse revolutsiooni valdkonnas on keeruline ülesanne, millega Euroopa noortefoorum on end siiski otsustavalt sidunud. Euroopa Liit peab kasutama kommunikatsiooni valdkonnas proaktiivset lähenemisviisi ja tagama kodanike õiguste kaitse ning poliitika jätkuva asja- ja ajakohasuse. Noortefoorum rõhutab eelkõige järgmisi mõtteid.

• Õigustel põhinev lähenemisviis

Uut meediat käsitleva poliitika ja internetihalduse väljatöötamine peab olema kasutajakeskne protsess, milles keskendutakse demokraatlikele väärtustele, vabadusele ja inimõigustele ning tagatakse veebis kõigile võrdsed võimalused.

• Mitmekülgne ja terviklik perspektiiv

Digitaalne revolutsioon ei tohiks keskenduda ainult sellele, et varustada iga ELi elanik digitaalsete võimalustega, vaid tuleks luua n.ö. uuenduste ökosüsteemid, et ellu viia pikaajalisi

lahendusi noorte kõige pakilisematele probleemidele. Usaldusväärse internetipoliitika väljatöötamine ELis on esimene samm selliste vahendite loomisel, mis võimaldaks noortel ja noorteorganisatsioonidel koos luua sisukaid projekte.

• Noorteorganisatsioonide kaasamine

Noortel ja noorteorganisatsioonidel on oluline roll noorte õiguste kaitsmisel nii veebis kui väljaspool seda, ning seetõttu tuleks neid tunnustada kui olulist sidusrühma interneti haldamise eeskirjade ja uue meedia poliitika käsitlemise protsessis. Noorteorganisatsioonid toovad käimasolevatesse aruteludesse konkreetse ja olulise noorte arvamuse.

• Digitaalsed lahendused noorte pakilistele probleemidele

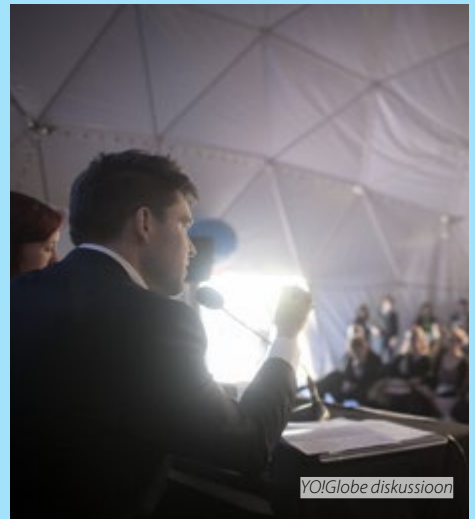
Digitaalarengu tegevuskava prioriteetidid nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil peaksid lähtuma vajadusest kvaliteetsete töökohtade, kvaliteetse hariduse ja üldiselt tugevama autonoomia ja ühiskonda kaasamise järele. Töehõive seisukohast on uus meedia ja infotehnoloogia olulised innovatsiooni ja noorte ettevõtluse arendamisel. Ka haridust peetakse oluliseks teguriks uue meedia ja interneti lõimimisel igapäevaellu.

• Uus meedia ja mitteformaalne haridus

Haridust peetakse üha enam oluliseks teguriks uue meedia ja interneti lõimimisel igapäevaellu. Kuid paljudes ELi riiklikes

õppeasutustes puudub juurdepääs internetile või on see ebapiisav. Noortefoorumi arvates aitavad uuendused (näiteks veebiõpe, koolide digitaalne ühendus, e-raamatud, e-materjalid) ning uue meedia ühitamine õppekavadega tagada, et praegused ja tulevased põlvkonnad oskaksid reageerida oma elukeskkonna väljakutsetele. Eelkõige peaksid noorte digitaalmeedia oskusi arendama noorteorganisatsioonid, pakkudes selleks mitteformaalset haridust.

⁵ Euroopa digitaalarengu tegevuskava tulemustabel <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/DAE%20SCOREBOARD%202013%20-%205WD%202013%20217%20FINAL.pdf>

Euroopa Liidu tulevik: Kas noorem põlvkond suudab seda paremaks muuta?

Euroopa Liit on asutamisest saadik pidevalt arenenud ja areneb jätkuvalt. Euroopa noorteüritusest osavõtjaid kutsuti osalema diskussioonides, paneelides, rollimängudes ja paljudes muudes tegevustes, et arutada, missugune võiks olla ELi tulevik.

Kui Euroopa projekt 1952. aastal alguse sai, soovis Robert Schuman, et sellest saaks aja jooksul sügavalt integreeritud liit; siiski oli – ja on siiani – võimatu ette näha kõiki sellega kaasnevaid probleeme. Et suurendada kodanike teadlikkust vajadusest tasakaalustada demokraatiat ja tõhusust, korraldati mõttetalgud, millel osalesid noored ideepakkujad ja poliitikakujundajad, arutamaks võimalikke reforme Euroopa integratsiooni kontekstis. Üks tähtsamaid teemasid päevakorras oli küsimus, kuidas kaasata Euroopa õigusloomesse noori ja kõrvalejäetud rühmade esindajaid.

Kas Euroopa poliitika on elitaarne?

Monika Kalinowska, noor osaleja Poolast, juhtis tähelepanu poliitika muutumisele elukutseliseks ja laialt levinud arvamusele, et Euroopa poliitika on, nagu ta väljendas, „rikaste jaoks“:

Euroopa poliitika elitaarsus ja varjatus põhjustab kaugelt enam vastuolusid kui Euroopa Ülemkogu läbipaistmatus. Kuigi mis tahes ettepanek muuta ELi poliitikat kaasavamaks ja vähem elitaarseks tooks mõnele poliitikule kergesti rahva suure toetuse, ei vähendaks see poliitika üldist keerukust.

Ehkki ideepakkujad ja poliitikakujundajad pidid saama sõna võrdsetel alustel, märkas Anna Burek, et poliitikakujundajad kaldusid pöörama vähem tähelepanu nendele, kes püüdsid lahendusi pakkuda:

Väljapakutud ideid vaevalt arutati – need kuulutati hääletuse teel kas heaks või halvaks, ei enam, märkis ta.

Soetkin Verhaegen Belgiast nõustus temaga:

Me peame aru saama, et need koosolekud on enamasti lobisemine ja tühjad lubadused; samas on juba see, et need üldse kokku kutsutakse, samm õiges suunas.

Veel puudutasid osalejate ettepanekud soolise võrdõiguslikkuse edendamist, nii poliitiliselt kui ka majanduslikult ühendatud Euroopat ning noorte liikuvust. Paljud osalejad leidsid, et majanduslike ja poliitiliste huvide jagamine on üks tähtsamaid eeliseid, mida EL pakub.

Liit kelle jaoks?

Osalejad mainisid paljudel üritustel mitmeid ohtusid liidu eksistentsile; neist tõsisemad olid väikeste riikide marginaliseerumine, natsionalismi tõus ja euroskeptitsism. Eli nõrkusi arutades leiti valdavalt, et puudu ei ole mitte ühtsusest, vaid pigem eurooplaseks olemise ohkusest ja ühisest välistegevusest.

On äärmiselt oluline, et noored hakkaksid mõtlema, millised on Euroopa Liidu nõrkused ja mis liitu ohustab, sest siis on võimalik neid probleeme lahendada. Samuti on oluline, et noored kuuleksid ja mõistaksid nii euroskeptikute kui ka euromeelsete argumente, ütles ühel istungil organisatsiooni Euroopa noored föderalistid (JEF) peasekretär Frederico Guerrieri.

Ühel välksõnavõttudega istungil anti igale eksperdirühma liikmele esinemiseks aega kaks minutit; kaheksa sõnavõtjat eri valdkondadest (sh Euroopa Parlamendi liikmed, noorsooaktivistid ja ajakirjanikud) kommenteerisid mitmeid teemasid, sealhulgas rännet, valimisi, naiste kvote, haridust ja noorte töötust. Kui räägiti noorte rollist Euroopa Liidus, tekkis Euroopa Parlamendi istungisaalis elav arutelu:

Õeldes, et noored on meie tulevik, antakse sageli mõista, et „teie aeg otsuseid teha on veel ees“; väitis Emma Mustala Soome riiklikust noortekogust.

Euroopa noorte föderalistide asepresident Peter Oomsels Belgias pakkus välja euroala riikide uue keskvalitsuse idee:

Me ei saa juhtida 18 riigi valuutat, tehes samal ajal otsuseid 28 riigi jaoks.

Mõnesid teemasid arutati publikuga, kellel oli võimalus küsimusi esitada ja hääletada ideepakkujate ettepanekute üle.

Värvika nädalavahetuse värvitud palged

Kui ettepanekut suurendada teadlikkust privaatsuse kaitse õigusest internetis toetas 83,7% hääletanutest, siis sookvootide kaotamise ettepanek nii kindlat heakskiitu ei saanud – seda toetas ligi pool hääletanutest, 35% oli vastu ja 17% jäi erapooletuks.

Kui ma saaksin töökoha, mõtleksin ma, kas see on nüüd kvooditäiteks või tänu minu oskustele, ütles Taanist pärit osaleja M. Mehmood, kommenteerides ideed võtta tööturul kasutusele kvoodid naiste jaoks.

Päevakorras on haridus

YO!Globe 9. mail toimunud ennelõunase diskussiooni teema oli „Milline peaks olema Euroopa haridus?“, mida võis lugeda kui küsimust või meeleheitlikku palvet, sõltuvalt inimese riigist, vanusest ja majandusalastest töekspidamistest. 60-liikmeline publik, mis koosnes peamiselt praegustest või tulevastest tudengitest, sai väljendada oma heakskiitu või halvakspanu pabermärkide abil, mille kontseptsioon kopeeris Facebooki like'e, st pärines iroonilisel kombel veebilehelt, mis on igasuguse õppimise või keskendumise suurim vaenlane.

Euroopa Üliõpilaste Liidu (ESU) ja Euroopa õpilaslitude korraldusbüroo (OBESSU) korraldatud üritusel räsib YO!Globe valget telki

aeg-ajalt raevukas tuul, nii et osalejad said tunda, kuidas oleks elada golfipalli sees.

Paratamatult domineeris vestluses rahateema ja küsimus, kes hariduse eest maksab.

Haridus ei ole tasuta, keegi peab selle eest maksma – nii nagu teie vanemad maksid teie eest oma maksude kaudu, ütles Federico Potocnik, kes pooldab kõrghariduse eest hilisema maksmise ideed. Selle märkuse peale hüüti publikust, et niisugune samm tähendaks sisuliselt astmelist maksusüsteemi.

Mida rohkem vastutust annad riigile, seda vähem jääb sulle endale ning sinust saab poliitikute ettur, lisas Federico Potocnik.

Noorte Euroopa sotsialistide peasekretär Thomas Maes tõi välja terve rea punkte, rõhutades, kui ohtlik on käsitleda haridust ainult tööjõu tootmisena:

Haridus peaks olema teekond selle juurde, mis on rahuldustpakkuv, ja hariduse tasuliseks muutmiselega kindlustatakse, et ebavõrdsus püsib läbi elu, väitis ta.

Selle peale reageeris publik massiliste like'idega. Arutelu, mis muutus küll kohati tehniliseks, kinnitas kogu Euroopa tudengite suurimat probleemi: 21. sajandil kaasneb haridusega paratamatult mure, kuidas selle eest maksta.

Võrdsus

EYE diskussioonide üks olulisi teemasid oli kaasamine ning küsimus, kuidas tagada võrdsed õigused ja kaitse igaühele, sõltumata soost, seksuaalsest sättumusest, rahvusest või usutunnistusest. Alva Dahn Rootsist märkis:

– Ma usun, et kõik diskrimineerimise probleemid on võimalik lahendada inimeste harimisega. Alati on põhjus selles, et ei ole piisavalt teadmisi. Peame inimesi harima, nii et

nad mõistaksid, mida üks immigrant tegelikult tähendab; et nad ei langeks propaganda võrku ega usuks, et immigratsioon on meie jaoks ainult raha saamise või andmise küsimus – sest tegelikult tähendab see ka paljut muud. Immigratsioon on ka kultuuri küsimus, me kas kaotame või võidame midagi – peamiselt võidame.

Kontaktid üle Atlandi

Toimus videokonverents „Siin Strasbourg“, mida juhatas Euroopa Liidu juures tegutseva Ameerika Kaubanduskoja poliitikadirektor

Kaks noort tsirkuseartisti

Euroopa Liidu tulevik

Andreas Galanakis ning mille eesmärk oli arutleda ELi ja Ameerika Ühendriikide suhete üle. Euroopa poolt esindasid EYE osalejad, USA-d aga sealsed tudengid. Arutati jälgimistegevuse teemat NSA tegevuse kontekstis, meetmeid vaesuse kaotamiseks, jõudude ühendamist terrorismivastases võitluses ning Vene ohule reageerimist. Kui NSA afääri osas oldi üksmeelselt arvamusel, et sellest on saanud sisuliselt meediatsirkus, siis vaesuse kaotamise teema tekitas elava Atlandi-ülese väitluse; lõpuks jõuti ühisele seisukohale, et ülemaailmse vaesuse vastu võitlemiseks on hädavajalik ühendada vahendid USAga.

Toimetulek euroskeptitsismiga

Olukorras, kus suur osa Euroopast maadleb noorte üha suurema töötusega, mis ulatub mõnes piirkonnas koguni 60%-ni, kardetakse, et noorte süvenev peettumine poliitikas koos euroskeptitsismi vohamisega võib õõnestada eurointegratsiooni tulevikku. Mõned inimesed on aga võtnud südameasjaks kaasata noori ELi tegemistesse, püüdes võidelda poliitilise apaatia tõusulainega. Üks nendest on Alesandra Kluczka, kampaania „Y Vote 2014“ koordinaator:

2009. aasta Euroopa valimistel oli noorte osalusprotsent kõigest 29. Kõige suurem probleem on teabe puudumine – noored tunnevad, et neid ei esindata, et neid ei mõisteta. Meie korraldatud õpikodades saavad noored teadmisi selle kohta, kuidas EL toimib, ja see julgustab neid otse osalema. Pealegi, kui inimene alustab häälendamist noores eas, teeb ta seda tõenäolisemalt edasi ka vanemana, väitis ta.

Alesandra Kluczka oli ELi tuleviku osas siiski ettevaatlikult optimistlik:

Noored osalejad võtavad sisse parlamendiliikmete kohad täiskogu istungisaalis

On sellised ohutegurid nagu natsionalism, euroskeptitsism ja radikaalsed liikumised, kuid kui ma vaatan noori näiteks oma riigis, Poolas, siis ma mõistan, et meie põlvkonnal on olemas võimalused, mida meie vanematel ei olnud. Nüüd on meil avatud piiride süsteem ja rahu-aeg on kestnud pikemalt kui ühelgi teisel kontinendil. Ei tohi olla nii pessimistlik, Euroopa on palju saavutanud.

Koostöö noorte töötuse kaotamiseks

Praeguse majandus- ja sotsiaalkriisi tingimustes on vajadus kodanike koostöö järele suurem kui eales varem. Selles kontekstis on Euroopa ühiskonnas otsustav roll valitsusvälistel organisatsioonidel, mis püüavad kujundada noortes proaktiivset suhtumist. Näiteks Youthnet Hellas, mis sai 2013. aastal Euroopa Kodaniku auhinna, julgustab Kreeka noori lähenema tööotsingutele proaktiivsemalt. Kuna noorte töötuse määr läheneb 60%-le, siis on riigil kaks võimalust: kas võtta midagi ette või jätta asjad nii, nagu on. Selles mõttes on vabatahtlik tegevus üks võimalusi, kuidas ületada tõkked, mis takistavad kogukonna elus

aktiivselt osalemast. Vabatahtlikuks hakkamine ei tähenda tingimata tasuta töötamist; pigem on tegemist positiivse hoiakuga ühiskonna suhtes.

Manos Pavlakis organisatsioonist Youthnet Hellas juhtis tähelepanu sellele, et noortel on oma olukorra parandamiseks kolm teed, mille hulgast on võimalik valida üks või mitu: haridus, töökoht ja vabatahtlik tegevus. Selle probleemi lahendamiseks on Youthnet Hellas viimase viie aasta jooksul osalenud aktiivselt 172 projektis:

On tähtis, et noored mõistaksid, et neil on palju võimalusi end mingi tegevusega siduda, märkis Manos Pavlakis. Euroopa noortel on ühised vajadused, *huvid ja probleemid, lisas ta.*

Lauamängud ELi tundmaõppimiseks

EYE oluline tunnusjoon oli mängude kasutamine, et saada teadmisi Euroopa Liidu ja liikmesriikide mitmekesisuse kohta. Jaap Hoeksma tehtud Eurokraatia mäng selgitab Lissaboni lepingut:

EL on demokraatlik ühendus, mis koosneb 28 väiksemast demokraatiast; see on uus ja keerukas vorm, mida on seetõttu kõige parem selgitada mängu kaudu, väitis ta.

Diskussiooni „Palun rohkem demokraatiat!“ juhatas Hans Christian John, tõhusamat Euroopa koostööd ja integratsiooni propageeriva internetiplatvormi Move On Europe üks autoritest. Selles mängus pidi iga osaleja pakkuma välja sõna või lause, mis kätkeb tema jaoks Euroopa tähendust. Neid sõnu üles kirjutades (esinesid nt perekond, vabadus, võimalus, multikultuursus) märkis John:

Keegi ei tea, mis Euroopa on – see on segane, aga tore!

Olles arutlenud selle üle, mida Euroopa tähendab, käsitlesid osalejad liidu demokraatlikke aluseid, seadusandlikke menetlusi ja Euroopa institutsioonide demokraatlikku legitiimsust. Märgiti, et oleks vaja kodanikuõiguste konventsiooni ning et Euroopa küsimusi tuleks arutada igas liikmesriigis riiklikul tasandil. Osalejad tundsid

Osalejad "Lilled baaris" etendusele kaasa elamas

Euroopa Liidu tulevik

huvi ka selle vastu, kas asjaolu, et komisjoni ei valita otse, tekitab demokraatia puudujäägi. Sooviti, et parlamendiliikmed annaksid enne valimisi teada, kelle poolt nad kavatsevad parlamendi presidendi valimistel hääletada. Diskussiooni lõpus lubas Hans Christian John, et ta edastab väljapakutud ideed:

Peame teie ideed tulevastele parlamendiliikmetele teatavaks tegema. Mida nad nendega edasi teevad, seda ma ei tea.

Sõnavõtja publiku hulgast

Uudsed ideed – Euroopa tulevik

Mõned näited EYE osalejate välja pakutud mõtetest, mida arutati:

Läbipaistvus:

Kehtestada rangemad eeskirjad, et piirata lobitöö mõju ja suurendada poliitiliste otsuste tegemise läbipaistvust.

Haridus:

Peamine eesmärk keskkoolis oleks poliitiline ja kodanikuharidus, sh kohustuslike teemadena Euroopa Liidu ja liikmesriikide väärtused, ajalugu, toimimine ja kohustused, eelistatavalt veebis ja interaktiivselt, võimaldamaks kontakte õpilastega kogu Euroopast.

Euroopa liikuvus:

Noorema põlvkonna jaoks oleks vaja Euroopa õpilaste sõidukaarti (raudteevõrgu sõidukaart), mis ühendaks riiklikke ja rahvusvahelisi liikuvusprogramme.

Sotsiaalne Euroopa:

Euroopa on inimõiguste kaitsmisel ja tagamisel kogu maailmale eeskujuks ning osaleb põhjalikult ja aktiivselt edumeelse sotsiaalpoliitika edendamisel. Sisepoliitiliselt tagab Euroopa Liit võrdsuse ja elukvaliteedi kõikidele ELi kodanikele, kehtestades tingimusteta elementaarse sissetuleku ning ühesugused või vähemalt võrreldavad miinimumpalgad.

Euroopa identiteet:

Luuja demokraatlik liit, tugevdades esindus- ja osalus- ja otsedemokraatiat. Edendada vahetusprogramme Euroopa noorte vahel, et süvendada vastastikust mõistmist ja tugevdada ühist Euroopa identiteeti, või võtta kasutusele Euroopas reisimise aasta, mis tähendaks, et igaüks, kes on lõpetanud teatud tasandi haridusastutuse (kutseharidus, kraad), saaks toetuse Euroopas reisimiseks 12 kuu vältel, juhul kui ta on nõus sellest ajast vähemalt 7 kuud osalema vabatahtlikus töös. Luuakse vabatahtliku töö võimaluste andmebaas.

Teha end kuuldavaks:

Poliitikasse on vaja rohkem noori, kes väljendaksid noore põlvkonna huvisid ja probleeme ning tegeleksid nende teemadega. Suurendada noorte esindatust Euroopa Parlamendis – kehtestada kvoodid alla 30-aastastele noortele. Korraldada regulaarselt selliseid üritusi nagu EYE 2014, et teha noorema põlvkonna hääl kuuldavaks. Laiendada valimisõigust kõikidele 16- ja 17-aastastele kogu Euroopas.

Kõnelemine ühel häälel:

Euroopa Liit peaks rände-, majandus- ja välispoliitikas ning rahvusvahelistes küsimustes kõnelema ühel häälel. Liikmesriikide omavahelist konkureerimist tuleks vähendada ja selle asemel tuleks suurendada solidaarsust.

Euroopa ühendiigid:

Euroopa peaks lõpuks ületama riikidevahelised piirid ja muutuma omaette riigiks. Euroopa keskvalitsus ja Euroopa president tuleks valida otse rahva poolt. Luua Euroopa kodakondsus (pass, ühised väärtused, teadmised teiste riikide kohta, liikuvus jne). Viia sisse Euroopa riigipüha, mida tähistatakse igal aastal üle kogu Euroopa.

Investeeringud:

Investeeri rohkem teavitamisse Euroopa Liidu saavutustest, eesmärkidest ja ülesannetest.

Üks häältesüsteem kogu ELis:

Võrdväärsed häältesüsteemid kõikides ELi riikides. Teha võimalikuks e-hääletus. Riigiülesed nimekirjad parlamendivalimistel (eriti juhtivate kandidaatide osas).

Tugevam ja demokraatlikum liit:

Euroopa noortefoorumi kommentaarid

Euroopa noorteüritus näitas, et Euroopa Liit läheb noortele korda. Noored ei soovi siiski ükskõik millist Euroopa Liitu, vaid niisugust, millel oleks visioon ja mis vastaks nende ootustele.

Praeguse finants- ja rahakriisi olukorras on EL olulisel ristteel. Noored tunnevad kriisi ja kokkuhoiu tagajärgi juba praegu, seistes üha enam silmitsi töötuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega. Lisaks lükkab praegune põlvkondadevaheline dünaamika ühe põlvkonna probleemid järgmise õlgadele, nagu on näidanud praegune kriis ja lahendamata keskkonnaprobleemid. Seepärast tuleb seada noored ELi tegevuskava keskpunkti ja hakata mõtlema noorte kohast ühiskonnas, kui me soovime tulla toime probleemidega, millega Euroopa Liit maadleb nii täna kui ka eelseisvatel aastatel.

Euroopa tuleviku teema Euroopa noorteüritusel EYE

EYE noored osalejad arutlesid Euroopa tuleviku üle paljude ürituste käigus. Nad juhtisid tähelepanu sellele, et ELi institutsioonid peaksid olema ligipääsetavamad, läbipaistvamad ja (noortele) kodanikele lähemal, ning pidasid tõenäoliseks, et Euroopa Parlamendi roll kasvab. Nad rõhutasid, et meedia, sotsiaalmeedia ja kodanikuharidus peaksid ELi tegevust paremini selgitama ning et noorte osakaalu Euroopa otsustusprotsessides tuleks proaktiivselt suurendada. Noored osalejad pidasid murettekitavaks ka

kvaliteetsete töökohtade nappust. Nad väitsid, et praegu, kui iga neljas noor elab vaesuses, on kokkuhoiumeetmed sotsiaalpoliitika jaoks hukatuslikud.

Euroopa noortefoorum ja Euroopa tulevik

Euroopa noortefoorum tunneb uhkust noorte esinemise üle neis aruteludes: nende pühendumuse ja visiooni üle, kuid ka reaalsustaju ja konkreetsete meetmete üle, mida nad ELile soovitasid. Meil on hea meel ka selle üle, et paljud meie nõudmised Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni uuele koosseisule, mida me väljendasime kampaanias LoveYouthFuture, leidsid Strasbourgis jõulist kajastamist.

Oleme veendunud, et kui EL soovib parandada Euroopa noorte olukorda, peab ta kiiresti võtma meetmeid järgmises viies valdkonnas:

• Demokraatlikum liit

Euroopa Liit peab oma demokraatiat tugevdama. Selleks tuleb toetada Euroopa kodanikualgatuse kasutamist ning seada eesmärgiks riikidevahelised valimisnimekirjad Euroopa Parlamendi valimistel ja Euroopa Komisjoni presidendi otsevalimised. Et noori rohkem kuula võetaks, on hädavajalik, et Euroopa ja riigi tasandi parteides oleks valitavatele ametikohtadele rohkem noori kandidaate. Liikmesriigid ja Euroopa Liit peaksid

alandama valimisiga nii Euroopa Parlamendi kui ka riiklikel valimistel 16 aastani.

• Jätksuutlik uus majanduskasv

Kriisi ületamiseks ja ELi tuleviku kindlustamiseks laiemas plaanis on vaja uut majanduskasvu, mis järgiks ühiskonna ja keskkonna jätkusuutlikumat arengumudelit. Ettevõtlik ja keskkonnahoidlik majandus on seega noorte sõltumatuse jaoks väga tähtsad, nii noorte loodud ettevõtete näol kui ka noorte tööhõive allikana. Kutsume ELi üles võitlema noorte töötusega ja toetama jätkusuutlikumat majandust. EL peaks jõuliselt suunama liikmesriike kasutama jätkusuutlikumaid majandusmudeleid. Samal ajal peaks ta kindlustama, et loodavad töökohad vastavad miinimumnõuetele. Elköige tuleb kehtestada miinimumpalkade süsteem ja Euroopa praktikantide seisund.

• Tugevam liit

Et vastata noorte ootustele, peab Euroopa Liit tegema arenguhüppe. Paljude probleemidega ei tule liikmesriigid enam üksi toime, näiteks majanduse, rahanduse, keskkonna-, sotsiaal- ja tööhõivepoliitika osas. EL peaks kasutama täies ulatuses ära juba olemasolevad pädevused, et luua kokkuhoiumeetmete ja sotsiaalpoliitika vahel uus ja õiglasem tasakaal. Samuti ootame, et EL kasutaks julgelt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 sätet, mille kohaselt tuleb toetada „noorte osalemist Euroopa demokraatlikus elus”, ja kindlustaks noortele kohu Euroopa demokraatias.

• Uued ressursid uuteks investeeringuteks

Euroopa Liidul on vaja ka vahendeid, et sellistes olulistest valdkondades tegutseda, ning see tähendab uusi ressursse uuteks investeeringuteks. Euroopa Liit peaks saama võimaluse suurendada oma vahendeid keskkonnamõju otsese maksustamise ja Euroopa finantstehingute maksu abil.

• Sotsiaalne Euroopa

Euroopa Liit on kehtestanud normid inimõiguste kaitseks ning edendanud demokraatia ja õigusriigi väärtusi, võimaldades põlvkondadel ületada kunagise vaenulikkuse ja elada rahu. Lisaks sellele on liit arendanud Euroopa sotsiaalset mudelit, mis hõlmab kõrgel tasemel tööhõive edendamist, vajaliku sotsiaalse kaitse tagamist, võitlust sotsiaalse tõrjutuse vastu ning kõrgetasemelist haridust, kooolitust ja tervishoidu, et võimaldada kodanikel elada väärikalt. On tähtis, et uus põlvkond sellest õigustikust kasu saaks ja seepärast on hädavajalik, et Euroopa Liit kaitseks kindlalt neid väärtusi ja tagaks, et sotsiaalsed reformid ei toimuks noorte arvelt.

Osalejad ja EYE vabatahtlik paneeldiskussiooni!

Säästvus ja keskkonnahoidlikuma Euroopa loomine

Säästvus on ulatuslik teema, mis hõlmab endas mitmesuguseid küsimusi - alustades sellest, kuidas kindlustada energiaallikad ja leida võimalikud lahendused ülepüügi, avaliku sektori kulutuste, samuti finantsturgude kontrolli ja maailmakaubanduse probleemidele. Euroopa noortefoorumist osavõtjad käsitlesid teemat entusiastlikult, andsid oma panuse aruteludesse ja mõttelaboritesse (ideas labs) ning said inspiratsiooni heade tavade vastastikusest jagamisest. Nad keskendusid sellele, kuidas parema Euroopa loomise nimel integreerida säästvuse idee majandusse, keskkonda ja ühiskonda.

Euroopa – kas keskkonnasõbralik ja säästev?

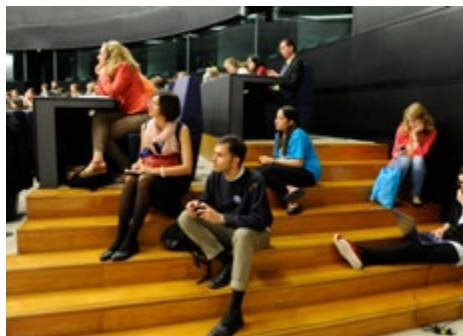
Ühel istungil oli ligi 60 osalejalt paljudest eri riikidest võimalus esitada oma seisukohad säästvama ja keskkonnasõbralikuma Euroopa loomiseks. 18-aastase šveitslase Philippe'i sõnul tuleb meil lõpetada rääkimine ja selle asemel edastada selge sõnum, Imogen Ühendkuningriigist lisas, et talle kui Euroopa Liidu noorele kodanikule meeldiks mõelda, et tal on võimalus mõjutada Euroopa Liidu säästva arengu poliitikat.

Istungi lõpus esitasid osavõtjad viis nägemust Euroopa säästva arengu kohta. Need sisaldasid "jäätmevaba" ühiskonna kontseptsiooni, mis keskendub täielikult taaskasutatavate toodete disainimisele, energiatootmise uutele võimalustele, paneb rõhku kohalikule toidutootmisele ning säästva transpordisüsteemi loomisele Euroopa tasandil. Mõned sagedamini tõstatatud probleemid puudutasid vajadust mõista paremini keskkonna- ja säästvuse ja vastava hariduse teemat ning puhta vee kättesaadavust; rõhutati, et nende küsimuste lahendamine nõuab kollektiivset tegutsemist pigem Euroopa kui riiklikul tasandil.

Säästva arengu teemat kajastav teater ja rollimäng

Väärtuslik täiendus Euroopa noortefoorumile oli Saksamaa majanduseksperptide nõukogu esimehe Wolfgang Wiegardi poliitiline näidend „Meil on kriis“. Kolm näitlejat käsitlesid etenduses selliseid keerukaid küsimusi nagu kinnisvara viivislaenude konverteerimine, laviinsüsteemide negatiivne mõju, samuti käsitleti veiderdavas ja humoorikas stiilis ka euro edasise olemasolu küsimust. Ligikaudu 110 osalejale mängiti elavat muusikat, näidati videosid ja lasti neil spontaanselt kaasa laulda.

Euroopa Liidu keskkonnale, kliimale ja säästvusele pühendatud rollimängus paluti Euroopa Noortefoorumist osavõtjatel elada sisse Euroopa Parlamendi liikmete rolli. Euroopa Liidu seitsmesse fraktsiooni jagatud osalejad arutasid reaalse teo õigusaktide alusel kliima- ja energiapoliitika 2030. aasta raamistikku. Üks osaleja, Hanan Kostet Belgiast, oli seisukohal, et EL peaks pigem toetama keskkonnahoidlikke lahendusi ja säästvust soosivaid algatusi, kui et karistama säästvust kahjustavate algatuste eest.

ELil on võimalus mõjutada seda tarbijate mõtlemise suunamise kaudu, pakkuda teadus- ja arendustegevuses keskkonnasäästlikumaid lahendusi ning pikaajalisi perspektiive. Meil on vaja suurt muudatust - muidu olukord ei parane, lisas ta.

Ühe päeva jooksul parlamendiliikmete rollis olnud noored kiitsid heaks kolm ambitsioonikat eesmärki aastaks 2030: kasvuhoonegaaside vähendamine 55% võrra, taastuvenergia kasutamise osakaal 45% ja üldine energiasääst 40%. Edusammude rahastamiseks kiitsid nad heaks liikmesriigi kohustuse katta lisakulud ja soovitasid läbi viia ELi heitkogustega kauplemise süsteemi reformi ning kehtestada süsinikdioksiidi heitkogustele miinimum- ja maksimumhinna. Biokütuse teemalise tulise vaidluse järel toimunud hääletamise tulemusena otsustati, et tuleb säilitada stiimulid, et aidata kaasa näiteks vaesuse vähendamisele arenguriikides. Lisaks delegeriti kildagaasi ekstraheerimise heakskiitmine kogukonna tasandile.

Õiglase kaubandus

Arvestades, et 10. mail tähistatakse igal aastal maailma õiglase kaubanduse päeva, algatas

õiglase kaubanduse eestkostebüroo (Fair Trade Advocacy Office) arutelu teemal õiglase kaubandus ja EL. Oma avasõnavõttus kõneles El Salvadoris asuva õiglase kaubanduse tootjate organisatsiooni „Aprainores“ liige Alexander Flores õiglase kaubanduse tähtsusest arenguriikide kogukondadele, märkides, et õiglase tasu on oluline nii ühiskonna kui ka üksikisiku tasandil.

Te aitate ka nende perede lastel koolis käia, sõnas ta.

Vabakaubanduslepingute osas rõhutas Alexander Flores põhiliste inimõigustega arvestamist, korralike töötingimuste tagamist ja arenguriikides lapstööjõu keelamise tähtsust. Rahvusvaheline abi peaks keskendumas mitte niivõrd rahale, kuivõrd teadmiste ja tehnoloogiliste uuenduste edasiandmisele.

Kliimamuutus

Kaks päeva kestnud Euroopa noortefoorumil oli oluline ka arutelu kliima teemal, samuti teemal, mida Euroopa kodanikud ise peaksid tegema, et vähendada oma mõju keskkonnale. Organisatsiooni Young Friends of the Earth Europe'i liikmed organiseerisid interaktiivse seminari, kus eri mandreid esindavatel kahte rühma jaotatud osavõtjatel paluti arutleda selle üle, milline on Euroopa vastutus kliimamuutuste osas.

Hispaanlane Cahner Max sõnas, et kui see probleem praegu meid ka ei puuduta, mõjutab see tulevikus paljusid inimesi.

Joost de Moor Madalmaadest ütles, et

valitsused peavad püüdma muuta inimeste käitumist nii, et kodanikud hakkaksid võtma rohkem vastutust.

Stiimulite ja toetuste nõudmine kaluritele

Asjatundjatega peetud arutlusingis säästva kalapüügi tuleviku teemal märkisid osavõtjad ära ELi hiljutised saavutused seoses õigusaktide muudatustega, ent viitasid samuti suurtele raskustele ELi ühise poliitika rakendamisel ja täitmisel, olgugi et see mõjutab eri riike väga erinevalt. Osavõtjad kritiseerisid jõulist lobitööd, mille tulemusena lükati parlamendis hiljuti väikese häälteenamusega tagasi kahjuliku avamere-põhjatraalimise järk-järguline kaotamine, ning leidsid, et antud küsimus tuleks uuesti päevakorda võtta. Lisaks sellele nõudsid paljud, eelkõige Lõuna-Euroopa päritolu osavõtjad oma riikide kaluritele suuremaid stiimuleid ja toetusi, näiteks selleks, et teenida elatist kalastusturismiga. Nad leidsid, et kvoodid ja ELi ülemäärased regulatsioonid mõjutavad negatiivselt nende kogukondi. Asjatundjad ja osavõtjad soovitasid suuremat paindlikkust püügikvootide osas, nii et vähem kala heidetaks merre tagasi, ning stiimuleid eurooplaste toidulaua rikastamiseks uute kalaliikidega.

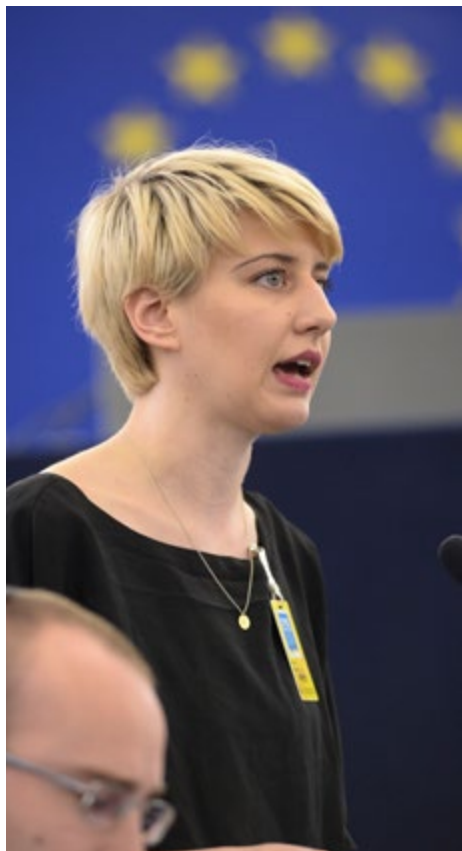
Tsirkuseetendus "Lilled baaris"

Keskonnakaitse

Ühe teise koos asjatundjatega peetud arutelu keskmeks oli energiajulgeolek, üleminek taastuvatele energialiikidele, energiatõhususe parandamine ja võitlus kliimamuutustega. Arutelu kandis nime: Meil on jõud („We've got the power“). – Üks peamisi teemasid, mille üle osavõtjad ja asjatundjad aru pidasid, puudutas vajadust tagada energiajulgeolek, võttes seejuures arvesse säästvuse asjaomaseid majanduslikke, keskkonna- ja sotsiaalseid aspekte. Praeguse ELi ja Venemaa vahelise diplomaatilise kriisi olukorras tõstatati küsimus Euroopa Venemaa gaasist ja naftast sõltuvuse vähendamisest. Ühe lahendusena soovitati mõelda Kanada ning selle tohutute nafta- ja gaasivarude peale; aga kas seal kasutatakse õliliivisid ja kas õliliivide töötlemisega kaasnev tohutu sotsiaalne ja keskkonnamõju on vastuvõetav Euroopa Liidule, kes tahab olla maailmas säästvuse küsimustes juhtkohal? Prantsusmaal Pariisis elav Kait Bolongaro oli teisel arvamusel: *kui Euroopa Liit ei kaitse keskkonda, kes seda siis teeb? Hiljutine kütusekvaliteedi direktiivi ettepanekut puudutavate seisukohtade leevenemine, mille tulemusena lubatakse ELi õliliivisid, tuleks tunnustada chehtetuks.*

Suuremal üksmeelil oldi taastuvate energiaallikate edendamise tähtsuse ja energiatõhususe suurendamise osas; isegi

asjatundjad palusid noorte suuremat osavõttu nende küsimuste arutamises.

Säästev korraldamine

Sellise suure ürituse nagu Euroopa noortefoorumi korraldamine nõuab tohutut tööd logistika ja planeerimise vallas, et üritus oleks võimalikult säästev. Organisatsiooni Rahvusvahelised Noored Loodusesõbrad (Young Nature Friends) vabatahtlik Ewa Iwaszuk jagas mõningaid mõtteid, kuidas muuta Euroopa noortefoorum säästvamaks:

Oluline küsimus on, kuidas tuua 5500 inimest kokku ürituseks, mis kestab vaid kaks päeva. Kõik saabuval kohale lennukiga, ent organisaatorid peaksid mõtlema süsinikdioksiidi heitkogustele ning innustama inimesi tegema valikut rongi kasuks. Ma tean, et üksnes vähesed inimesed tulid Eurorail'i rongiga.

Üritusel oli väga suur toiduvalik, kuid Ewa Iwaszyk oleks tahtnud näha rohkem valikuvõimalusi taimetoitlastele ja rangetele taimetoitlastele:

Ma usun, et enamik üritusel pakutud toidust oli kohapeal toodetud, mis on hea, ent taimetoitlastel ja rangetel taimetoitlastel peaks olema suurem valikuvõimalus.

Kliimaküsimustes püüab Euroopa Liit olla globaalsel poliitilisel tasandil eeskujuks; oleks suurepärane, kui see teadlikkus avalduks ka sellistel üritustel. Ta lisan lõpetuseks, et seesuguse tohtusuure noorteürituse organiseerimine võiks olla inspiratsiooniallikaks, seda oleks koguni võimalik korraldada üritusena, mis ei tekita CO2 heidet.

Uudsed ideed – Säästvus

Mõned näited EYE osalejate välja pakutud mõtetest, mida arutati:

Jäätmete ja heite vähendamine.

Eesmärk on jõuda jäätmevaba ühiskonnani aastaks 2030, standardiks 100% korduvkasutatavad tooted, toodete pikem olelusring ja uute ringlussevõtumeetodite väljatöötamine. Heitkoguste vähendamine pakendamise ja transpordi vähendamise teel. Tõhus võitlus liigse reostuse vastu, sealhulgas vastava hariduse abil. Plastikkottide keelamine kauplustes.

Majandusmeetmed.

Kaotada kõik energiamahukatele tööstusharudele tehtud erandid – lasta maksta nendel, kelle vastutus kliimamuutuste eest on kõige suurem.

Ökoloogiline ja sotsiaalne jalajälg.

Me vajame läbipaistvat süsteemi ettevõtetele, mis on seotud säästvuse ja inimõigustega. Selline süsteem mõõdab ettevõtete ökoloogilist ja sotsiaalset jalajälge.

Ühised hüved.

Puhas vesi kõigile tasuta kättesaadavaks. Loodusvarana ja inimõiguste hulka kuuluva hüvena ei tohi seda jätta erasektori valdusse.

Haridus.

Parem keskkonna- ja säästvusküsimuste mõistmine ja vastav haridus. Säästvus saab olema põhikooli õppeaine. Avalik-õiguslikus meedias on rohkem teavet säästvuse ja keskkonnasõbralikkusele ülemineku kohta ELis.

Transport.

Euroopas peaks olema subsideeritud kiirraudteevõrk, et muuta rongisõit taskukohaseks ja märkimisväärselt odavamaks kui lendamine. Nimetatud võrk ei tohi ühendada üksnes Euroopa keskosa vaid peab jõudma ka äärealadele, et edendada kõikjal säästvat transporti.

Taastuvenergia.

Taskukohase taastuvenergia toetamine ja tuumaenergiajaamade täielik keelustamine. Koostada kava söevaba keskkonnasõbraliku energiaga varustamise kohta aastaks 2040, kui Euroopa tahab jääda usaldusväärseks CO2 heite piirajaks. Investeeringud säästvasse arengusse, sealhulgas uuringutesse, mis keskenduvad uute võimaluste leidmisele keskkonnasõbraliku energia tootmiseks rahvusvaheliste siduvate kavade alusel.

Jätkusuutlik toidutootmine.

Toetada piirkondliku, hooajalise ja mahetoidu tootmise ideed (ilma geneetilisel muundatud organismideta), edendada „Food Miles“ (toidu transportimise vähendamise) süsteemi (= toiduainete hindades sisalduvad varjatud kulud, nt loomade heaolu), võtta vastu toiduainetööstuse ühine jäätmepoliitika, koolitada inimesi toidu tootmise ja toidujäätmete teemal ning stimuleerida eurooplaste toidulaua mitmekesistamist.

Stimulid.

Panna põhirohk mitte niivõrd karistustele säästupõhimõtte kahjustamise eest, kui võrd keskkonnahoidlike lahendusi soodustavate ja tähtsustavate algatuste toetamisele. Stimuleerida rahaliselt säästvat tarbimist, näiteks maksude alandamisega, kui keegi elatub mahetoidust.

Sotsiaalne Euroopa.

Euroopa peab tulemuslikult abistama neid riike, keda mõjutab kõige rohkem merepinna taseme tõus, sest ta on ajalooliselt vastutav globaalse soojenemise protsessi eest.

Noored kui säästlikuma Euroopa võtmeisikud

– Euroopa noortefoorumi kommentaarid

Ehmatav tõsiasi, et 29,7% noortest vanuses 15–24 aastat ähvardab ELis vaesus või sotsiaalne tõrjutus, asetab globaalse arengukava süngesse konteksti. Kui valitsustel ei õnnestu aastatuhande arengueesmärke ellu viia või jõuda ühisele kokkuleppele tõelises ja siduvas kliimamuutust käsitlevas kohustuses, siis ei ole see mitte üksnes nn lõuna probleem vaid on tõeline väljakutse ka Euroopa praegustele ja tulevastele põlvkondadele. Säästlikkuse ja globaalse arengukava vahelise seose tunnustamine Rio+20 konverentsil oli suur samm edasi ning tugevdas vastastikust sõltuvust inimeste ja keskkonna vahel. Kui sõnastatakse uued säästva arengu eesmärgid, mis on muu hulgas suunatud ka vaesuse, hariduse, tervishoiu, tööhõive ja keskkonnaga seotud probleemidega tegelemisele, mõjutavad need noorte elu Euroopas ja kogu maailmas.

Praegune arutelu uue ülemaailmse tegevuskava üle on noortele inimestele seetõttu ülitähtis. Euroopa Noortefoorumi eesmärk on tagada noorte inimeste ja noorsoo-organisatsioonide lahutamatu osalemine Euroopa ja kogu maailma noorte inimeste olukorra parandamist käsitleva globaalse kava väljatöötamisel ja elluviimisel ning selge arvestamine noorte õigustega.

Säästlikkuse teema Euroopa noorteüritusel

Euroopa noorteüritus (EYE) andis noortele võimaluse aruteludeks ja oma nägemuste esitamiseks säästva arengu teemal.

Arvamustevahetustes analüüsiti selliseid keerukaid teemasid nagu energiatootmine ja -kasutamine, maksudest kõrvalehoidmine ning finantsturgude ebastabiilsus, samuti uuriti alternatiivseid, näiteks ühistustrateegiaid. Noored olid seisukohal, et säästlikkus on noorte jaoks kogu maailmas üks tähtsamaid teemasid ning kutsusid poliitikakujundajaid üles võtma viivitamatult ennetavaid ja kiireid meetmeid kliima- ja humanitaarkatastroofide leevendamiseks.

Euroopa noortefoorum ja uus ülemaailmne tegevuskava

Euroopa noortefoorum peab 2015. aasta järgse töhusa ja säästliku arengukava oluliseks osaks järgmisi punkte:

• Uue auahne ülemaailmse kohustuse võtmine säästva arengu valdkonnas.

Euroopa Liidul peab olema juhtiv osa kaugeleulatuva globaalse kokkuleppe sõlmimisel, millega tugevdatakse valitsuste aruandekohustust, ning mis sisaldab töhusaid jõustamismehhanisme. Tänapäeva maailmas lahendamist vajavate keerukate ja omavahel seotud majanduslike, sotsiaalsete ja ökoloogiliste probleemidega toimetulekuks ning tõhusaks võitluseks vaesusega säästva arengu kaudu ei piisa tavapärasest ärimudelist. Maailma poliitikakujundajad peavad põhjalikult muutma oma globaalsete probleemide käsitlust, et oleks võimalik välja töötada ümberkorralduskava noortele, mis aitab kaasa

Euroopa ja maailma kujundamisele vastavalt nende soovidele. Uus kava peab sisaldama selgeid ja mõõdetavaid eesmärges selle hindamiseks, mida on aastaks 2030 vaesuse kaotamisel ja säästvale arengule üleminekul saavutatud. Sellise kava väljatöötamine peab olema õiguspõhine, progressiivne, avalikult tunnustatud ja kohaldatav.

• **Ulatuslikud investeeringud noortesse kui säästva arengu võtmeisikutesse.**

Noored inimesed vanuses 15–24 aastat moodustavad umbes 18% maakera elanikkonnast. Selleks, et noored saaksid 2015. aastale järgnevas kavas olulist rolli täita, on oluline nendesse noortesse investeerida. Kõige olulisem on investeerimine kvaliteetsesse haridusse. Aastaks 2030 tuleb tagada üldine ja tasuta juurdepääs kõrgetasemelisele formaalsele ja mitteformaalsele haridusele kõikidel tasanditel. Kvaliteetne haridus on õppijakeskne ja kaasav, see seab küsimuse alla olemasolevad ettekirjutused ja muudab noored inimesed aktiivseteks maailmakodanikeks. Üks säästva arengu põhieeldusi on ka investeerimine kvaliteetsesse töökohtadesse. Aastaks 2030 peab kõigile noortele olema tagatud inimväärne töö, mille juurde kuulub inimväärne ja õiglane palk, turvalised tööttingimused, esindatus ja sotsiaalne kaitse.

• **Noorte ja noorteorganisatsioonide kaasamine.**

Noorte ulatuslik kaasamine on olulist tähtsusega vastutustundliku, aktiivse ja demokraatliku kodanikkonna kultuuri edendamisel. Noori

tuleb edutada ning kaasata nad sotsiaalsete, poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemisse, mille hulka kuulub ka nende sisuline osavõtt arengutega seotud strateegiate ja meetmete väljatöötamisest ja rakendamisest. Noorteorganisatsioonid on tähtsaks partneriks noortele mõeldud jätkusuutlike osalemisprotsesside kujundamisel. Neid tuleb tunnustada nende panuse eest noorte kaasamisel mitteformaalse hariduse kaudu ning neid tuleks lugeda alatisteks võrdväärseks partneriteks otsuste tegemise protsessis.

• **Investeeringu- ja maailmakaubandusmuudatuste oluline muutmine.**

Tõelised edusammud säästvas arengus nõuavad radikaalseid muudatusi

YOI Village telgid Euroopa Parlamendi hoone ees

investeeringute ja maailmakaubanduse juhtimises. Iga vastuvõetud mudeli aluseks peavad olema aruandekohuslus ja vastutus ning ülemaailmne kogukond peab juhinduma rahvusvahelise solidaarsuse põhimõttest. Vaja on ühiseid jõupingutusi koos selliste võtmeorganisatsioonidega nagu Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ja Maailma Kaubandusorganisatsioon, et hoida ära moonutavad ja ebaõiglasel toetused ning edendada ausat kaubandust. Samaaegselt tuleb paremini reguleerida ja kontrollida eelkõige finantssektorit ning juurutada õiglasel maksumissüsteemid.

• Tarbimis- ja tootmistavade muutmine

Mittesäästvaid tarbimis- ja tootmistavasid tuleb kiiresti muutma hakata. ELil on eriline kohustus meetmeid võtta, kuna tema arvele langeb ebaproportsionaalselt suur osa ülemaailmsest tarbimisest. Tarbijate harimine on hädavajalik. Tuleb tõsta kodanike teadlikkust nende vastutusest ning energia ja ressursside ületarbimise tagajärgedest. Samaaegselt tuleb eelkõige edendada alternatiive, mis tagavad suurema tõhususe ja tarbimise õiglasema jagunemise. Noorteorganisatsioonid on siinjuures olulise tähtsusega, kuna nad kasutavad mitteformaalset haridust tõestatud ja tõhusa vahendina sotsiaalsete muudatuste läbiviimiseks.

Magic Mirror oli elavate arutelude toimumiskoht YOIVillage'is

#EYE2014 Tweets

Giada Emer @emergjada
@EP_YouthEvent

This should be the beginning! Thank you EYE2014 for your motivation

Pauline Gessant @paulinegessant

It seems that a lot of young people at #EYE2014 are in favour of a more integrated Europe. A lot of hope for the future!

Natalia Raczynska @raczynskan
@EP_YouthEvent simply amazing!

Ali Riza Babaođlan @alibabaođlan

We are very excited to participate #EYE2014 in discussions and hear ideas for a better Europe!

@EP_YouthEvent @Europarl_EN @coe

Androulla Vassiliou
@VassiliouEU

Many ideas voiced for a better Europe. I love seeing young people involved & actively participating.

#EYE2014

Line-Mari Sæther
@LineMariSaether

The unemployment in Europe is not the youth's fault. We need an inter-generational perspective to tackle the crisis

Elise Drouet @lilite5
Aleksandra Kluczka
#EYE2014 participants share common values #genderequality, innovation, #mobility

David Clark @david_byc

Excellent weekend at @EP_YouthEvent / YOIFest thanks to everyone who organised it

@Youth_Forum #EYE2014 from @byCLIVE

Jaume Duch @jduch

«Feel Europe, live Europe, love Europe.» Happy Europe's Day to all of you.

#EYE2014 #YOIFest @AnniPodimata

European Youth Press
@youthpress

I am still alive and full of energy - that is not a matter of age

@pack_doris #EYE2014 #eymd

michael mayer @mayer_michl

Please stop promoting Erasmus, mobility and interns as a solution for youth unemployment-it's not! Jobs are! #yftt

#eyestream

Line Kuppens @linekuppens

EU anthem @pack_doris singing wholeheartedly! Proud of Europe!

Clément Arbib @clearbib

#Digitalrevolution We must protect Intellectual Property for the future of our technologies

#EYE2014 #EYEstream

Victor Sole @sule25

We have to build a strong European civil society aimed to defend EU's values and goals

#EYEstream #EYE2014

Raffaele De Marco
@mr_amsterdam92

Great experience, great days, great nights! Merci Strasbourg!

Euroopa väärtused. Ülemaailmne partner – õiglane partner?

Kuigi EYE üritusel esinenud sõnavõtjate mitmekesisus jättis paljuski soovida, võis programmi tegevustega palju rohkem rahul olla, alates asjatundjatega toimunud aruteludest, mis käsitlesid Euroopa positsiooni hea naabri ja väärtusliku mõjutajana maailmas, pöörates erilist tähelepanu Ukrainale, lõpetades mõttelaboritega, keskendudes Euroopa väärtustele 21. sajandil, ning kus arutati palju olulisi küsimusi.

Sooline võrdõiguslikkus ja põlvkondadevaheline solidaarsus

Euroopa Parlamendi liikme Doris Packi juhitud arutelu tõsteti esile sooküsimused kui sotsioloogiline probleem ning keskenduti sellele, kuidas saaks noorem põlvkond vähendada tulevikus soolist ebavõrdsust. Arutelu pealkiri oli „50/50 osalemine meie põlvkonnas“. Kuid ei olnud üllatav, et asjatundjate rühm koosnes kolmest naisest ning naiste ja meeste suhe kuulajate seas oli umbes 4:1.

Me peame kaasama mehi sellesse võitlusse, ütles asjatundjate rühma liige Paula Nehrer gaidide maailmaorganisatsioonist (World Association of Girl Guides and Girl Scouts).

Kui uurida lähemalt üritusel esinenud 500 sõnavõtja jagunemist (meeste ja naiste suhe 2:1), võib siiski öelda, et mehi esines piisaval määral, ning võib-olla oleks hulga asjakohasem tagada, et naised võiksid osaleda sellisel ametlikul Euroopa üritusel nagu Euroopa noorteüritus asjatundjatena.

Kui võtta arvesse elanikkonna vananemist Euroopas ning Euroopa Parlamendi liikmete keskmist vanust (55 a.), olid osalejad ja korraldajad ühte meelt selles, et oluline on

edendada põlvkondadevahelist dialoogi, eriti mis puudutab poliitikakujundajaid.

Ma ei soovi keskenduda ühelegi vanusepiirile. See on kõik osa isiklikust ja kultuurialasest arvamusest, ütles Sofia Valenti (Itaalia) seminaril, mis keskendus teiste põlvkondadega seotud eelarvamustest vabanemisele.

Hiinas sündinud, kuid Prantsusmaal elava ja õppiva Hu Hao sõnul loobuvad Hiina vanemad oma lapsi kasvatades kõigest.

Noored seda aga väga ei hinda, ütles ta.

Samas on prantsuse tudengil Benjamin Ahamadal (sündinud Kamerunis) olnud täiesti erinev kogemus.

Me ei suutu oma eakatesse nagu noored Prantsusmaal. Meil puuduvad stereotüübid ning me ei ole kunagi lugupidamatud eakate inimeste vastu.

Poliitiline komöödia

Tegemist on üsna ebatavalise etendusega – kui seda saab üldse etenduseks nimetada. Tavaliselt ei tee inimesed märkmeid selle kohta, mida räägin. Pealegi ei ole hommikul kell 11.30 mingi naljategemise aeg, ütles Andy Zaltzman,

Politiilist satiiri viljelev näitleja Andy Zaltzmann

kommenteerides oma kõnet „Kas me võime kõige üle naerda?“ EYE üritusel.

Ettekanne oli kindlasti ebatavaline, ning väga huvitav kogemus sajast noorest eurooplasest koosnevale publikule, kes kuulas ja naeris kogu 90-minutilise ettekande ajal, milles käsitleti komöödia otstarvet ja piire.

Komöödia on mõttetu. Selle eesmärk ei ole olla solvav, vaid lihtsalt naljakas. Kuid see, kas komöödia tegelikult ka solvab, sõltub vaatajast, selgitas Briti koomik, kes peab ennast pessimistiks.

Kõne, mida tõlgiti samaaegselt mitmesse keelde, haaras publikut ning lõbustas tõlke, kuid tõstatas ka tõsisid küsimusi huumori kohta. Kas komöödial on ka piirid? Kas komöödia võib tegelikult kahjustada, kui selles käsitletakse ühiskondlikke probleeme? Oldi nõus sellega, et sõdades kogetud tragöödia ja inimeste kannatused ei ole teemad, mille üle nalja heita. Kuid koomikud võiksid ja isegi peaksid käsitlema nendega seotud küsimusi, nagu poliitilised sündmused, kuna Zaltzmani sõnul kuulub koomikute töösse ka vastutus. Ta ütles, et ka temal on paika pandud oma piir, mille tõttu ta küsib endalt, kas ta saaks seda nalja rääkida ka oma emale.

Üldiselt jäi mulje, et publikule meeldib poliitiline komöödia:

Ettekanne oli hea. Tehti nalja ja juhiti tähelepanu komöödia tõeliselt olulistele aspektidele. Hea oli see, et saime palju naerda. Ettekanne tõstis mu tuju ning ma juba ootan, et saaksin teistega komöödia teemal rääkida ning arutada, kui kaugele nalja tehes võib minna, ütles Daryl Chou Austriast.

Tegeliku olukorra hindamine. Ennast kellegi teise olukorda panemine

Euroopa noorteürituse teisel päeval esitati kohas nimega Yo!Village näidend „Euroopa väärtused. Tegelikult olukorra hindamine“, mida tulid vaatama 30 EYE osalist, kellest said vaatajad-näitlejad ehk publiku liikmed, kes ka näitlevad ning kes saavad lugu muuta.

Näidend algas orkestriprooviga ning näitlejad esitasid publikule kommunikatsiooniraskusi, mis ilmsesid muusikute vahel, kes ei olnud üksteisega rahul. Vasja oli arglik ja häbelik Valgevenest pärit poiss, keda teine poiss tema rahvuse pärast kiusas ja narris, ning näidend näitas, kuidas teised eirasid tema soovi näidata oma annet. Hiljem julgustati publikut peategelase saatust muutma ning kujutama ette, kuidas nad ennast Vasja asemel kaitseksid. Sama näidendit mängiti uuesti, kuid nüüd võisid vaatajad selle igal hetkel peatada ning ise Vasja asemele asuda. Peategelast mängisid vähemalt viis publikuliiget ning nad kasutasid kiusajate vastu erinevaid strateegiaid, alates naljatamisest lõpetades kiusajate

meelitamiseni. Osa EYE üritusest osavõtjaid rääkis, et neidki on kunagi diskrimineeritud ning kõnealune näidend näitas neile erinevaid reageerimismooduseid sõnalise ründamise asemel.

Inimõigused, sõnavabadus ja vihakuriteod

Euroopa väärtuseid käsitledes juhiti tähelepanu ka vihakuritegudele ja küberkiusamisele, kuigi neid on mingil määral käsitletud ka teiste teemade raames, ning anti osalejatele võimalus arutada internetiga seotud ELi eeskirjasid ja poliitikat ning seda, kuidas me võiks tõsta teadlikkust, kasutades selliseid algatusi nagu Euroopa Nõukogu kampaania „Vihakõnede vastu“ (No Hate Speech).

Euroopa Parlament on seadnud eesmärgiks edendada inimõigusi igal pool maailmas, kaitsta vähemusi ning edendada demokraatlikke väärtusi (eriti teabe- ja ajakirjandusvabadus). Digitaalse meedia revolutsiooni seisukohalt on olukord praegu muutumas üha ebakindlamaks. Mõttevabaduse piiramiseks töötatakse välja uusi meetodeid ning samal ajal töötatakse välja uusi viise nendest piirangutest üle astumiseks.

Diskrimineerimiskogemustest rääkides – Euroopa Nõukogu korraldatud elav raamatukogu

ELis endas on sõnavabadus sätestatud paljudes erinevates vormides. Mõnes riigis on ajakirjandusvabadus äärmiselt piiratud ning ajakirjanikud peavad omaenda tööd tsenseerima, kuid EList väljaspool on olukord tunduvalt hullem.

Olivier Basille organisatsioonist Piirideta ajakirjanikud (Reporters Without Borders) käsitles uue ja sotsiaalmeedia olulisust konfliktide kajastamisel ning tõi näiteks oma organisatsiooni ajakirjandusvabaduse indeksi 2014. aasta statistika, mille kohaselt on aasta algusest alates saanud surma 17 ajakirjanikku ja 10 aktiivset internetikasutajat, lisaks on vangistatud 174 ajakirjanikku ja 166 aktiivset internetikasutajat. Indeks, mis avaldatakse igal aastal, mõõdab teabevabadust 180 riigis. Indeks kajastab ajakirjanike, uudisteorganisatsiooni ja kodanike vabadust igas riigis ning ametivõimude pingutusi selle vabaduse tagamiseks.

Kuigi kõik eespool mainitud juhtumid toimusid väljaspool Euroopa Liitu, rõhutas Basille, et ajakirjandusvabadusega seotud inimõiguste rikkumiste leidmiseks ei pea alati vaid väljapoole Euroopat vaatama, sest üle poole ELi riikidest paigutati indeksi keskele.

Venemaa ja Euroopa Liit

Seoses sõnavabaduse ja internetiturvalisusega tõusis korduvalt esile rikkumistest teatajate kaitsmise küsimus. Oliver Basille tões:

Euroopas ja Euroopa poliitikas oleks kindlasti vaja rohkem kodanikujulgust. Sel korral oli julgus Venemaa poolel – meie ei suutnud pakkuda kaitset mehele, kes paljastas, et meie kõigi järele luuratakse.

Mitmesajast noorest koosnev publik kiitis selle mõtteavalduse pika aplausiga heaks.

Euroopa väärtused

Venemaal on meedia olukord erakordselt halb. Kirill Korotejev, kes kuulub 2009. aastal Sahharovi auhinna võitnud Vene organisatsiooni „Memorial”, seletas, et interneti üllikiire arengu tõttu on selle sisu blokeerimine muutunud Venemaale üha raskemaks, seega nad lihtsalt muudavad meediaettevõtete struktuuri. Homoseksuaalide olukord Venemaal on praegu kriitiline, nagu märkis üks noor naine publiku seas. Isegi politsei ei kaitse neid tagakiusamise eest.

Politsei karistamatus on tõenäoliselt üks suuremaid probleeme, millega Venemaa praegu silmitsi seisab, tõdes Kirill Korotejev.

Mitmekultuurilisus ja populismi tuuled

Peale sisserände arutati ka üleilmastumise tumedama poole üle, keskendudes eriti inimkaubandusele. Ühes mõttelaboris paluti 40 osalejale pakkuda parema Euroopa loomiseks välja uuenduslikke ideid ja lahendusi. Üks idee puudutas Euroopa kontaktpunktide loomist Euroopa avalikus ruumis mitte ainult noortele ja liikuvatele kodanikele, kes saavad reisida kõikjale Euroopas, vaid ka eakatele inimestele ja sotsiaalselt tõrjutud rühmadele. Kõige rohkem toetati ettepanekut võtta igas ELi riigis kasutusele miinimumpalk ning tagada kõigile tasuta haridus. Arutelu lõpus läksid arvamused lahku:

Hollandist pärit 28-aastane Robin van Leijen ütles, et tema arvates tuleks tulevikus keskenduda mitmekultuurilisusele:

Seda tuleks võtta võimaluse, mitte ohuna.

Mitmekultuurilisuse ning Euroopas puhuvate populismituultega seoses arutasid mõned Euroopa noorteürituse osalised ka sisserändajate praegust olukorda ELis nii inimkaubanduse kui ka nende inimestega seoses, kes põgenevad oma kodust, et leida parem elu Euroopas.

Minu arvates oli arutelu huvitav. Kuna elan Itaalias Lampedusa lähedal, olen ma olukorrast väga teadlik, kuna näen seda, mis toimub, iga päev, ütles Sofia Valenti, ning jätkas: *Liikmesriigid eraldi ei suuda seda olukorda üksinda lahendada. Euroopa peab tegutsema üheskoos ning EL peab humanitaarabisse investeerima tunduvalt rohkem.*

Uudsed ideed – Euroopa väärtused

Mõned näited EYE osalejate välja pakutud mõtetest, mida arutati:

Kaasatus:

Tuleb edendada põlvkondadevahelist dialoogi noortega – eriti mis puudutab poliitikakujundajaid, korraldades korrapäraselt näiteks selliseid üritusi nagu EYE 2014, seda ka piirkondlikul tasandil.

Vihkamise vastu:

Lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste vastu suunatud vihakuritegude puhul tuleb tegeleda probleemi põhjusega, et vähendada tulemuslikult vähemuste vihkamist.

Vastutustundlik maksustamine:

Kehtestada kõrged maksud toodetele, mille tootmisel ei austata töötajate õigusi ega keskkonnaeeskirjasid.

Euroopa kui kindluse vastu!

Euroopa peab piirkontrolli läbiviimisel austama inimõigusi. Tuleb tugevdada solidaarsuse põhimõtteid, eetikat ja jagatud vastutust pagulaste vastuvõtmisel.

Vahetus ja kogemused:

Mõned mõtted: 1) ELi poolt korraldatud piiril toimuvad õhtusöögid: kahe riigi kodanikud viiakse ühisele piirile, kus nad kohtuvad ja jagavad kodus tehtud toitu ja kohalikku jooki ning tutvuvad üksteisega; 2) kohustuslikud Euroopa noortevahetused, et kogeda erinevaid Euroopa paiku ning luua pikas perspektiivis sõprussuhteid üle kogu Euroopa; 3) Euroopa kontaktpunktide loomine Euroopa avalikus ruumis mitte ainult noortele ja liikuvatele kodanikele, kes saavad reisida kõikjale Euroopas, vaid ka eakatele inimestele ja sotsiaalselt tõrjutud rühmadele.

Demokraatia-alane pingerida:

Euroopa Parlament peaks igal aastal avaldama Euroopa riikide demokraatia-alase pingerea ning need riigid, kes jäävad teatava joone alla, peavad kaitsma oma poliitikapõhimõtteid Euroopa Parlamendis. Kui nad ei suuda parlamenti veenda, tuleks nende finantstehingud blokeerida. Euroopa Parlament peaks saama õiguse ELi liikmesuse peatamiseks, kui riik rikub Euroopa põhiväärtusi.

Väärtuste kaitse:

Euroopal on vaja tugevat toimumisjuhendit äritegevuseks kolmandate riikidega, eriti nendega, kellel on kahtlane maine hea valitsemistava ja inimõiguste osas. Eelkõige peaks see kehtima relvaekspordi puhul. Peale selle peavad ELi institutsioonid peatama koostöö diktatuuridega (st kaubanduslepingud), isegi kui nad on strateegilised majanduspartnerid.

Haridus:

Tasuta haridus, sealhulgas kõigile tasuta õppimine ülikoolis. Koolis tuleks hakata õpetama ainet „Euroopa täna“, mis räägib Euroopa ajaloost, väärtustest, inimõigustest ja keeltest, et edendada ühist teadlikkust meie jagatud väärtustest ning luua Euroopa identiteet. EL peaks ka spondeerima internetipõhist koolitusvahendit poliitika ja kodanikuõpetuse teemal, mis oleks kättesaadav kõikidele koolidele ja ülikoolidele.

Euroopa inimeste jaoks:

Soovime sellist Euroopa Liitu, kus inimesed on olulisemad kui pangad ja äritegevus.

Võrdõiguslikkus:

Tuleb edendada soolist võrdõiguslikkust igal ühiskonnatasandil, võrdset juurdepääsu haridusele ja töökohtadele, olenemata soost, usust või etnilisest taustast.

Osalemine, kaasatus ja noorte õigused

– Euroopa noortefoorumi kommentaarid

ELi väärtused seatakse kõige sagedamini kahtluse alla kriisiaegadel – mida peaks EL tegema ja mida mitte tegema ning millisel viisil? Kas EL peaks keskenduma sellele, mida ta on tavaliselt kõige paremini teinud või peaks ta tegema seda, millest enamik inimesi saab suurimat kasu? Kuidas saab EL tagada, et tema tegevusel ei ole kodanikele ootamatut negatiivset mõju, eriti järgmisele põlvkonnale – ELi noortele kodanikele?

Noortefoorumi arvates on EL jätnud oma noored kodanikud kriisiga võitlemisel unarusse ning selle tulemusel on nende õigused trambitud jalge alla. Noortele räägitakse, et nemad peavad ise kriisist välja tulema, näiteks tasuta praktika ja kalli koolituse abil. Selle tagajärjel ei riskita ainult noorte kadunud põlvkonnaga, vaid ka sellega, et kõnealune põlvkond kaotab lootuse tulevikule ning et suur osa neist kuulub juba eelnevalt sotsiaalselt ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevasse rühma, mistõttu olemasolev lõhe kasvab veelgi.

Sellegipoolest on selge, et kogu Euroopat puudutavate probleemide lahendamiseks, nagu töökohakindlus ja töötus, on vaja ka kogu Euroopat hõlmavaid lahendusi. Praegu saab Euroopa noorte õigusi kõige paremini kaitsta Euroopa Liidu tasandil võetud meetmetega.

Euroopa väärtused Euroopa noorteüritusel

Tagamaks, et ei tekiks kadunud põlvkonda ning et Euroopa jääks oma väärtustele kindlaks, on

noortefoorum arvamusel, et EL peab astuma positiivse sammu ettepoole ja tagama noorte kodanike õiguste järgimise. See arvamus peegeldus ka noorteüritusel toimunud aruteludes – näiteks Tšehhi noortekogu arutelus, milles käsitleti osalemise erinevaid aspekte, ning arutus noorte kvootide rakendamise üle ELis. Noortefoorum keskendus ka noorte mitmekordsele diskrimineerimisele – näiteks homoseksuaalsus, puue, sotsiaalselt ja majanduslikult ebasoodne olukord jne.

Euroopa noortefoorum ja Euroopa väärtused

Ei ole lihtne tagada, et uus EL jääb oma väärtustele kindlaks ning tagab järgmise põlvkonna õiguste järgimise. Selleks on vaja muuta ettekujutust ELi tegevusest ning kaaluda selle tegevuse tagajärgi kõigile põlvkondadele. Näiteks peab EL tagama, et noori kodanikke võetakse kuulda neid puudutava poliitika kujundamisel ja seaduste loomisel. See tähendab vähem nn ülevalt-alla otsuste tegemist ja rohkem otsedemokraatiat. Seetõttu tuleb rohkem investeerida noorte inimeste olevikku, et tagada selline tulevik, kus kõigil on võimalus kasutada oma potentsiaali täiel määral:

• Investeerimine noortesse

Euroopa noortefoorumi arvates peaks EL suunama oma ressursid keskkonda säästva majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamisse, kuna niimoodi asetatakse inimesed ja nende vajadused selliste otsuste keskmesse,

mis pööravad eritähelepanu noortele ja nende organisatsioonidele. Uus EL peaks keskenduma innovatsioonile, ühtekuuluvusele ja noortele. Eriti tuleks investeerida kvaliteetsesse haridusse, võidelda noorte töötusega, suunata noori keskkonnahoidlikele töökohtadele ning toetada noori ettevõtjaid.

• **Majanduskasvu toetav ja tasakaalus eelarve**

Liikmesriigid peaksid edendama positiivseid ning keskpika ja pika perspektiiviga tasakaalus eelarveid, ilma et nõrgestataks heaoluriiki. Sel viisil välditakse olukorda, kus tänane noorte põlvkond peab homme maksma tänaseid võlgasid.

• **Noorte osalemine**

Kõige paremini saab EL noorte õigusi järgida, kui tagab nende täieliku osalemise otsuste tegemisel neid puudutavates poliitikavaldkondades – ei ühtegi otsust ilma meieta. ELil oli ammu aeg võtta konkreetseid meetmeid, et rakendada Lissaboni lepingu kohustust julgustada noori osalema Euroopa demokraatlikus elus. Kutsume muu hulgas ELi liikmesriike üles langetama valimisiga kõikidel valimistel, sealhulgas Euroopa Parlamendi valimistel. Tuleks julgustada ka poliitilisi parteisid, et valimistel osaleks rohkem noori kandidaate.

• **Euroopa noortefoorumi tunnustamine**

Euroopa noortefoorum on noorteorganisatsioonide platvorm Euroopa Liidus ning kõik ELi

institutsioonid (sealhulgas parlament) peaksid seda endisest rohkem tunnustama olulise partnerina. Samuti peaks tal olema avatud, läbipaistev ja korrapärane dialoog noori puudutava poliitika ja meetmete teemal.

• **Rohkem otsedemokraatiat**

Euroopa noortefoorum toetab riikidevaheliste valimisnimekirjade loomist Euroopa Parlamendi valimisteks, et tagada Euroopa kodanike suurem otsene osalus.

Noortefoorum ja selle liikmed, noorteorganisatsioonid igal pool Euroopas, ei ole ainsad, kes sellesse usuvad. LoveYouthFuture kampaania käigus kirjutasid paljudele nendele ideedele alla 240 Euroopa Parlamendi kandidaati ning 85 valitud parlamendiliiget erinevatest poliitilistest fraktsioonidest ja riikidest.

EYE-I oli abiks 250 vabatahtlikku Strasbourgist

Täna mõtleme, homme teeme: Noored parema Euroopa eest

Euroopa noorteürituse lõppedes esitlesid raportöörid Euroopa Parlamendi täiskogu istungisaalis toimunud viimasel kohtumisel kogutud mõtteid parema Euroopa kohta ning andsid need üle kultuuri- ja hariduskomisjoni esimehele ning Euroopa Parlamendi esindajale Doris Packile.

Kuigi nädalavahetus oli olnud väga intensiivne, oli toimunud palju arutelusid, läbi viidud rollimänge, korraldatud kultuuri- ja spordiüritusi, rääkimata õhtutest, mil toimusid kontserdid ja peod, oli istungisaal puupüsti rahvast täis ning osalejad tundsid suurt huvi esitatud mõtete ja viimase kahe päeva kohta tehtud kokkuvõtete vastu ning soovisid neid kommenteerida. Seega sai ürituse ametlikust sulgemisest järjekordne debatt, mis pakkus palju mõtlemissainet ja sünnitas uusi arutelusid.

Kümme raportööri esitlesid EYE viie teema peamisi mõtteid ning publikul oli võimalus jagada omi mõtteid ja teha omi ettepanekuid.

Euroopa noortefoorumi esindaja Johanna Nyman esitles mõtteid parema Euroopa kohta noorte töötuse seisukohast ning rõhutas, et EL peab selles küsimuses võtma vastutuse ja hakkama tegutsema:

ELi poliitika peaks keskendumale kvaliteetsete töökohtade loomisele. Me vajame Euroopas uut kokkulepet (New Deal), peame investeerima noortesse ning looma uue ühiskondliku kokkuleppe. Noorte töötuse lahenduseks võib olla Euroopa noortegarantii, kuid investeerida tuleb rohkem vahendeid. Noored inimesed peavad olema kaasatud kavandamisse, rakendamisse ja hindamisse. Võimalikult selge sõnum, mida soovime edasi anda, on see, et

noorte töötust ei saa pidada noorte süüks, vaid see on kogu ühiskonna mureküsimus. Tegutseda tuleb praegu, ütles ta.

ARTE esindaja Jean-Francois Gerard pakkus välja ideid seoses digitaalse revolutsiooniga ning mainis, et EYE kohtumisel osalejad väljendasid suurt huvi suuremate digitaalsete võimaluste vastu. Esimene mõte puudutas piraatluse näitaja loomist: väike arvutiikoon, mis annab faili üles- või allalaadimisel kasutajale teada, et ta rikub autoriõigust. Teine mõte käis Euroopa viirusetõrje loomise kohta: riikidel oleks ühine tehnoloogia ja arusaamine, et luua ühtne taskukohane viirusetõrjeprogramm, millega kaitstakse Euroopa kodanikke viiruste ja nuhkvara eest. Kolmas mõte oli arendada digitaalset demokraatiat, et kodanikel oleks võimalik interneti teel hääletada.

Ada Reichhart esitas Strasbourgi linna teenistuses saadud kogemuste põhjal paar ideed ELi jätkusuutlikkuse kohta. Ta rõhutas, et praegune keskkonnakriis on sotsiaalne probleem ning sellest ei tohiks saada ka majanduslikku probleemi.

Peame parema Euroopa nimel muutma oma igapäevast käitumist. Peame vähendama energianõudlust, kujundama ümber oma tootmis- ja tarbimissüsteemi, investeerima

Aruande kokkuvõte

taastuenergia uuringutesse ning võtma seega kohustuseks energiaalase ülemineku.

Paul Girard (l'Institut d'études politiques de Strasbourg et de l'École nationale d'administration) ütles Euroopa tuleviku kohta, et väga oluline on tõsta kõigis vanuses Euroopa kodanike teadlikkust riskidest, mis kaasnevad isikuandmete jagamisega veebis. Girard tegi samuti ettepaneku Euroopa ühtse hääletussüsteemi kehtestamiseks ning ühtse energiaturu loomiseks, et vältida sõltuvust kolmandatest riikidest, nagu Venemaa, kes võivad ELi liikmesriike survestada.

Euroopa Nõukogu esindaja László Földi esitles oma mõtisklusi ja ideid parema Euroopa teemal Euroopa väärtuste raames, keskendudes järgmistele teemadele: Euroopa identiteet, Euroopa maailmas, Euroopa probleemid, inimõigused, sõnavabadus, vihkamist õhutavad avaldused, noorte osalemine ning noortele pakutavad võimalused.

Eurooplased peavad uuesti mõtisklema selle üle, mida tähendab olla eurooplane 21. sajandil. Euroopa Liit on inimõiguste ja demokraatlike väärtuste kants ning seega sisserändajate, põgenike ja varjupaigataotlejate sihtpunkt. See on ka koht, kus uuesti on pead tõstmas natsionalism, äärmuslus ja sallimatus.

Kaks arutelujuhti Katarzyna Mortoń (Euroopa noorte ajakirjanike võrgustik) ja Peter Matjašič (Euroopa noortefoorum) kutsusid osalejaid üles kirjutama oma mõtted parema Euroopa kohta ning jätma need Yo!Village'isse üles seatud mõttesalve. Need mõtted pannakse üles ajutisele näitusele Euroopa Ajaloo Majas.

Varasel pärastlõunal, mil osalejad hakkasid ürituselt lahkuma, oli õhku jäänud veel palju küsimusi: miks loobusid nii paljud Euroopa Parlamendi liikmed asjatundjate rühmas

osalemisest? Kus oli Euroopa Parlamendi president Martin Schulz? Kuhu jäi Euroopa Liidu mitmekesisus – kontseptsioon, mida paljudes tegevustes rõhutati, kuid millega sõnavõtjad alati ei arvestanud? Pärast kolm päeva kestnud elavaid arutelusid oli selge, et noored osalejad soovivad võtta osa Euroopa poliitikaelust ning kuigi ligikaudu 5500 osalejat esitasid parema Euroopa kohta palju häid mõtteid, jääb nende kasutuselevõtmine Euroopa Parlamendi liikmete hooleks.

Mõttesalv täitub Euroopa paremaks muutmise ettepanekutega

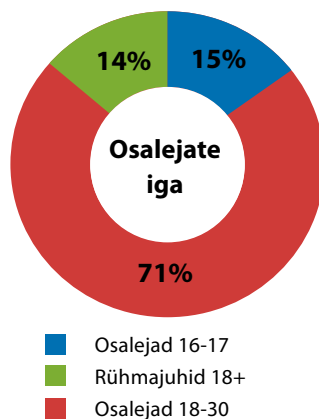
Faktid ja arvud

- 5 380 – EYE osalejate koguarv (kõik 16–30 aastased)
- 5 135 osalejat EList
- 92 osalejat kandidaatriikidest
- 153 osalejat kolmandatest riikidest
- 600 osalejat kohtumisel Euroscola Special
- 10 000 osalejat Yo!Fest üritustel (sh kontserdid, pidu)
- ± 500 sõnavõtjat, arutelujuhti ja abilist
- 250 vabatahtlikku
- üle 200 erinevas vormis tegevuse
- 14 000 #EYE2014 teemaviitega säutsu 3 päeva jooksul

Osalejate kodakondsus

Osalejate iga

Täname kõiki EYE2014 ametlikke partnereid!

EYE veebilehekülg:
<http://www.eyeye2014.eu>

EYE facebookis:
<http://epfacebook.eu/eyeye2014>

EYE twitteris:
https://twitter.com/EP_YouthEvent
#EYE2014

Jälgi üritusi veebi vahendusel tellitavate videoülekannete kaudu:
<http://www.europarl.europa.eu/eyeye2014/en/streaming.html>

Euroopa noorte ajakirjanike võrgustiku aruanne
Euroopa noortefoorumi kommentaarid, juuni 2014

